

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hétre 3 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hétre 3 k. 40 f.

HIRDTEKÉK

6-8 soros hirdetés sor egyenként 20 fillér.
Minden sor után 10 fillér.

Nyitási díj 2 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 222.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Bécsváry-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, november 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérolk: A kormány és az iparosok.
- Technikázás.
- A kölcsönkért férj.
- A váltóór szerelme.
- A parazita.
- Az ötvenesí basa.
- A derestörvény áldozata.
- A szakállas rejtély.

A kormány és az iparosok.

Arad, november 15.

A kiegyezési javaslatok, a mellett, hogy a többség elvtagadását vonják maguk után, s azon kívül, hogy azzal együtt a kvótaemelést le kell nyelni, még egy súlyos sérelmet tartalmaznak, amely eddig nem talált keliő figyelemre. Teljesen mellőzték és háttérbe szorították azokban az ipar érdekeit. Az alkotmánypárt és néppárt minapi értekezletein Wekerle Sándor miniszterelnök szépen kifejtette, hogy a javaslatok milyen előnyösek a nagygazdák, a földbirtokosokra nézve. De arról egy szót se hallunk, hogy mit kap az ipar?

A kormány iparpolitikája, különösen a kisiparosokra nézve, teljesen kimerült abban a lendületes beszédben, a melyet a kormány nevében Szerényi József államtitkár a pécsi iparoskongresszuson tartott. Szép beszéd volt s hatásában annyira meggyőző, hogy az összes előadók kívánságaik vitorláit bevonták. De a beszéd nyomán tettek még nem következtek. A kormány szeret ugyan a munkásbiztosi-

tásra hivatkozni, hát hiszen ez emberséges, üdvös reform, de végső eredményében az iparosok fokozottabb anyagi megterhelését jelentette. Az iparosoknak pedig olyan reformokra van szükségük, amelyek a kereső-képességüket fokozzák és megvédjék.

Azaz kaptak valamit az iparosok: adóreformot. Nos, ez a reform is csak az iparosok és kereskedők bajait öregbíti. A földbirtokot elvonja a progresszív adózás elől, az iparosokat és kereskedőket pedig bevonja. Sőt a földbirtok adóterheit leszállítja, amit az iparosokon és kereskedőkön kell majd megvenni, hogy az állam a bevételekben rövidséget ne szenvedjen. Ugyis, amint a tapasztalat bizonyítja, mindig az adókievítő-bizottságoknál működő, ügybuzgó referensek dolga, hogy az iparosok dolgait mennyire taksálja s ennek révén mennyi adót huzzon rájuk.

Nincs meg az ipartörvény revíziója. Hasztalan várnak a képesítés kérdésének rendezésére, amely a kontároktól óvna meg az iparosokat. Szabályozatlannal áll a hadsereg-szállításban való részesedés ügye. A kisipar anyagi támogatása alamizsnában merül ki, meg néhány gép-adományozásban. Ezeket is többnyire a becézett közműhelyekkel kötik össze, úgy, hogy a kisiparos a valóságban nem veheti semmi hasznát.

Pedig, ha a kormányban és a többségben nem ébred föl a lelkiismeret, amely régi ígéreteik, programjukban vállalt kötelezettségeik beváltására emlékezteti őket, — eszükbe idézheti a kivándorlásnak

egyre növekvő mértéke, amelynek nagyon tekintélyes százalékát adják a jobb hazát, az ipar iránt több érzékkel bíró országot kereső iparosok.

Ilyen helyzetben, amikor a kormány teljesen hűtlen lett az iparpolitikához, a városok törvényhatóságainak kell intő, figyelmeztető és tiltakozó szavukat felemelni. Az olyan városoknak, amelyek polgárai tulajdonképpen iparosok s amelyek sorsa, fejlődése, boldogulása első sorban az ipar sorsával van összekötve. Ilyen város Arad is, sőt talán az összes vidéki városok között, a kisiparosok számánál fogva, leginkább nevezhető iparos-városnak. Nemrég, néhány év előtt, alkotmányjogi kérdésekben igen fontos szerep jutott a törvényhatóságok föllirati jogának, tiltakozásainak és ellenállásának. Most ezek az alkotmányos, közjogi kérdések nem kísértének, azok ideje lejárt. De éljenek a vidéki városok törvényhatóságai ezzel a súlyos joggal az iparérdekben, mert hiszen az a kormány, amely az iparosokkal nem törődik, azokat mellőzi, sőt más osztály javára a terheiket öregbíti, a vidéki városokat létalapjukban támadja meg. Helyes lenne, ha ezt a tiltakozást az ipar védelmében elsőnek Arad törvényhatósága mondaná ki s erre a többi, hasonló módon érdekelt vidéki városokat is felhívna. Ez még nem a bizalmatlanság dolga, habár annak is jogosult lenne; ez csak eleven és hatásos emlékeztető a kormány számára, hogy álljon meg az uton, amelyen haladt és a mely nemcsak az iparosok, de az ország romlására is vezethet.

Uton.

Irta: Lengyel Géza.

Friss, téli reggel volt, hideg és tiszta, főt a fákön már napsugarak táncoltak. A kis állomás szobájában ketten voltak, Gábori meg a felesége. Várták a pesti gyorsvonatot. Gábori álmosan pislogott a fehér vidékre, az asszony vidáman nézdegélt.

— Most újra utazunk, — mondotta ragyogó szemekkel és várta a hatást.

Gábori felnyitotta a szemét és nagyon egyszerűen mondta:

— Igen, újra.

Az asszony szemrehányóan figyelmeztette rá, hogy mit jelent az utazás. Hogy az első utjuk a nászut volt, amikor szédülve és rózsaszínűen szálltak a piros párnák közé. Azután visszajöttek, még mindig mámorban és hat hónapig éltek elvonulva a bakonyvári Fő-utcán. Most fölmennek, megnézní a pesti világot, színházba járni, vásárolni. És Gáborinak egy-két üzletét kell megsürgetnie a minisztériumban. Gábori tehát az osztálytanácsosra gondolt, az asszonyban a nászut emlékei ébredtek fel.

Nagy robajjal megnyílt az ajtó. Két fiskális jött be, meg az öreg doktor, Naszódí. A férfiak hangos örömmel üdvözölték egymást, — ők is Budapestre utaznak — az asszony kedvesen, barátságosan mosolygott és tíz perc múlva a vonaton szorongtak a forrón fűtött folyosón. Az ablak mögöl rosszindulatú sze-

mek meredtek rájuk. Végre bebotorkáltak egy kupéba. Már ketten ültek ott, a szűk ketrec egyszerűre megtelt.

Az asszony bátortalanul nézett körül:

— De fiam, hiszen ez második osztály.

Gábori nevetett:

— Hát persze, hogy az. Hová gondolsz?

Nem vagyunk nászutan.

Naszódí doktor hangosan hahotázott. Már maga alá gyűrte a bundáját és már kezében volt a kártya. Rászólt Gáborira:

— Van már egy esztendeje, Laci, hogy nem játszottunk. De most kipótoljuk. Van időnk Pestig.

Az asszony rémülten figyelte az urát. A férfi nem vette észre a tekintetet, csendesen felelt:

— Hogyne, Gyuri bácsi. Nagyon szívesen.

Megnyúlt az asszony arca, kis szájszögletei lefelé húzódtak és puha tömött hajfonatai oldal billentek. Naszódí már osztotta a kártyát, négyfelé. Az egyik fiskális visszautasította.

— Nem játszom, sohse szoktam.

Az asszony hálás pillantást vetett rá, az ura közömbösen mondta:

— Akkor hármásban játszunk.

És megindult a játék. Rohant a vidék, végtelen hómezők váltották fel egymást, a kártya csattogott és a kerekék ütötték a takaszt. Az asszony megbuzódott az ülés sugában, a tekintete az urát kereste, körülvetve kurátion, lankadó reménnyel és várt egy meleg pil-

lantást, egy gyöngéd mosolyt, ami azt jelentené:

— Várj egy kicsit, Ilikém. Mindjárt vége és a tiéd lesznek.

Hiba. Gábori buzgón figyelte a kártyát és egyetlen ambíciója az volt, hogy az öreg Naszódí elismerje róla:

— No, nem felejtetted még el.

Már vége a felútnak, már a kétségbeesés környékezi az asszonyt. Tart, egyre tart a végtelen játék. Az asszony nem tud már nyugodtan maradni. Megmozdul, az ura felé hajlik. Gábori nem veszi észre. Zavartan szólal meg:

— Laci, kérlek...

Laci nem néz fel a kártyából. De felel:

— Parancsolj, édes.

— Laci, éhes vagyok — mondja az asszony.

A hangja elfuló. Várja, hogy most összédőljön a hómező, megálljon a vonat, de legalább is rögtön szétrebbenjen a játék.

De nem rebben sem. Gábori most már felnéz és azt mondja:

— Igen, ill, hisz van étkezőkocsi.

És játszik tovább, nyugodtan.

Az asszony elrémülten néz körül. Segítséget vár valahonnan. Az ügyvéd, a negyedik, aki nem játszik, megszólal:

— Bizony én is mennék uzsonázni. Ha parancsolja, nagyságos asszony...

A nagyságos asszony az urára néz, az ura makacs nyu alommal játszik tovább. Az ass-

Technikázás.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 15.

Ma elől, mi a sorsa a kiegyezésnek. Ha a horvátok belekapnak a vámtarifa javaslatánál a technikai obstrukcióba, akkor január elsejéig aligha lesznek a javaslatokból törvények. Vagy pedig olyan áron, amelyik túlságosan drága érettség a parlamentáris eszme minden híve szemében...

A mai ülésen Návay Lajos elnökölt s negyed tizenegy óra után foglalta el az elnöki széket. Bejelentette, hogy Popovics Dusan immár írásban is lemondott a jegyzéséről.

Andrássy Gyula gróf a Ház elé terjeszti Miskolcnak törvényhatósági joggal való felruházásáról szóló törvényjavaslatot.

Hédervári Lehel, a mentelmi bizottság előadója referált a bizottságnak Vinkovics Bozsó, Popovics Dusan, Banjanin János és Budisavljevics Bude üyében hozott határozatáról. A bizottság megállapította, hogy ezek megsértették az elnökség tekintélyét. Ezért azt javasolja, hogy őket a Ház megkövetésére utasítsák. (Helyeslés)

Mazuranics Bogoszláv (horvátul): Azt vitatja, hogy a horvát képviselők nem cselekedtek olyat, amiért megrovás illethetné őket.

A Ház egyszerű szavazással elfogadja a mentelmi bizottság javaslatát.

Az elnök kimondja, hogy a képviselőház utasítja Vinkovics Bozsót, Popovics Dusan, Banjanin Jánost és Budisavljevics Budét, hogy rövid időn belül kövessék meg a Házat.

A horvát képviselők ezután egymásután emelkedtek fel, hogy a Ház határozatának eleget tegyenek. Mindannyian a következő szöveget mondták el:

— Én már a mentelmi bizottság tegnapi ülésén kijelentettem, hogy sem a Ház tekintélyét, sem az elnököt nem akartam sérteni. De mivel a Ház másként határozott, a képviselőházat megkövetem.

A horvát képviselők szavait hangos helyeslés követte.

Ezután áttértek a napirendre.

Brics Vratoszláv, az utolsó horvát szónok beszélt még a javaslat ellen.

szony rámeresztli a szemét és magában hangtalanul kérdezi:

— Hát eleresztene? Főlesztendei házasság után? Magamban? Egy idegen emberrel? Aki-vel meg is csalhatom.

Gábor: mitsem tud ezekről a viharos kérdésekről. Olimpiai nyugalommal oszt és laposan, de melegen rápillantva a feleségére, szól:

— Menj, édes.

Az asszony összeszorítja az ajkait és válaszol magának:

— Hát vége. Megcsalom. Már szeretöm van.

Nyul a keztyűje után és ránéz az ügyvédre. Csak most nézi meg. És a keztyűjét teszi vissza. Cirnos szöke bajusza van az ügyvédnek, állán kis légyszakáll. Félig már felállt, de nem tudja, mi lesz, jön-e az asszony. Nagyon türelmetlen és borzasztó félszeg és olyan szimpla, hogy még csunyának se lehet mondani. És félig állva, félig ülve, aggodalmas arccal, összeráncolt homlokkal szól:

— Bizony gyerünk, nagyságos asszony. Már nagyon ehés vagyok.

Az asszony egészen belédől, belésemmisül a hőrpárnák közé. Még egy nagyot tekint a férfire, aztán mintha a szemével visszadobná a képet. Mint mikor az izetlen ételt kiköpi az ember. És csendesesen mondja:

— Nem megyek, ügyvéd ur, a fejem fáj.

Az elnök a vitát bezárja.

Ság Manó előadó: Akadémikus természetűnek mondja a vitát, mert a tarifán változtatni nem lehet, ha változtatnak, az egész munka felbomlik. 1526 óta nem volt Magyarországnak önálló vámtarifája. E szempontból nézve, tehát ez a javaslat óriási haladás. Ez az önálló vámtarifa heves vihart támasztott Ausztriában. Már ez is értékre vall. Ha a házastársak egyike az öt megillető vagyont saját nevére iratja, ezzel megszűnt a vagyonszövetség lényegileg, ha külsőleg nem is. Ugyanez az eset Magyarország és Ausztria viszonyában. Ezután a kiegyezésről beszél.

Elnök figyelmezteti, hogy a vámtarifáról van szó.

Ság Manó előadó befejezi beszédét, ajánlva a javaslat elfogadását.

Surmin György, aki önálló indítványt nyújtott be, és a zárzó jogával, horvát beszédet mond a javaslat ellen.

Elnök: Következik a szavazás. A kérdés az, elfogadják-e a Ház a javaslatot, vagy Surmin György indítványát. Husznál több képviselő névszerűen szavazást kér. A szavazás a P betűvel kezdődik.

— Pokolba velük! — szólnak közbe a baloldalon.

Elnök a szavazás megkezdése előtt öt perc szünetet ad.

Szünet után megtörténik a szavazás. Az eredmény a következő: A javaslat mellett szavazott 139, ellene 28. Az autonóm vámtarifáról szóló javaslatot tehát általánosságban 111 szöveggel elfogadták.

Következik a részletes tárgyalás.

Lorkovics Iván a címhez szól horvátul.

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy maradjon szigorúan a címenél.

— Első figyelmeztetés — állapítják meg balról.

Lorkovics folytatja beszédét a cím ellen.

Lukinics Ödön röviden beszél a cím ellen.

Surmin György, aki szintén a címhez beszél, azért kap elnöki figyelmeztetést, mert nagyon halkán beszél, később pedig eltér a tárgytól. Beszéde végén indítványt nyújt be a cím ellen.

Babics Gyalszki Ljuba a következő horvát szónok, aki alig néhány percig beszél.

Lengyel Zoltán nem akarja a horvát obstrukciót támogatni, de fontos kérdéseket tisztázni kell. Ismétli, hogy ez a tarifa nem önálló, nem magyar és nem is tarifa.

Lengyel Zoltán a külkereskedelmi szerződésekket foglalja közbe.

Elnök két ízben figyelmezteti, hogy szorosan a tárgynál maradjon.

Lengyel Zoltán beszéde végén módosítást nyújt be, hogy a javaslatot „önálló magyar vámtarifá”-nak nevezzék el. Ha szemfényvesztés, hát legyen szemfényvesztés.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter Lengyel módosítását nem fogadja el.

Lengyel Zoltán félreértett szavai helyreigazítása címén szólal fel és álláspontja helyességét erősíti.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter újból szólásra emelkedik Lengyelrel polemizál. Lengyel Zoltán személyes kérdésben reflektál Kossuth szavaira.

Lengyel újból felszólalását nagy zaj fogadja.

Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár kijelenti, hogy Lengyel okoskodása lehetetlen, mivel ő nem ért a külkereskedelmi szerződésekhöz.

Szterényi beszéde alatt Molnár Jenő több ízben kiáltotta, hogy Szterényinek most nincs joga felszólalni.

Elnök Molnár Jenőt rendreutasítja.

Ezután sorra szólalnak fel a horvát képviselők a javaslat ellen: Tuskán Gergely, Mazuranics Bogoszláv, Popovics Dusan, Zagorác Dusan, Grahovac Mirkó, Budisavljevics Bude, Ilcs Gedeon, Brics Vratoszláv, majd Supilo Ferenc beszél nagy zajban.

Elnök jelenti, hogy 20 képviselő írásban névszerűen szavazást és a szavazásnak holnapra való halasztását kéri.

A Ház áttér a javaslat első szakaszának tárgyalására.

Ság Manó előadó jelentéktelen módosítást terjeszt be.

Ismét a horvátok következnek: Surmin György, Popovics Dusan, Lorkovics Iván és Tuskán Gergely.

Lorkovicsról és Tuskántól az elnök, miután többszöri figyelmeztetés ellenére ismételtén eltértek a tárgytól, óriási zaj közben megvonja a szót.

Azután még három horvát képviselő becsült, akik közül az elnök Novoszel Mátyástól is megvonta a szót, mire az ülés véget ért.

A részletes tárgyalást holnap folytatják.

A kölcsönkért férj.

Kisasszony feleség.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 15.

Még sokat beszélnek ma is a fővárosban a múlt hét szenzációjáról, Gál Lipót szövetkezői könyvelőről, ki egynehány hónap alatt nagyon csinosan elkönyvelte Polgári Karola, férjhezett Máhr Ferencné házfelét. A Dob utca 21. számú háznak várományosáról megirták a hét elején a lapok, hogy azért rögtönzött gyorszerelmet és azért állt az anyakönyvvezető elé, hogy nyomban elváljon a férjétől. A komédiára nagy szüksége volt, mert a végrendelet értelmében csak akkor örökölheti a házat, ha férjhez ment.

A lapok megirták, hogy ebben a fura családi szindarabban a férj, Máhr Ferenc is elsőrangú komédiás volt. Nem ragaszkodott férji jogaihoz, a pénzt akarta csak és Máhrné asszony „leányasszony” még most is. Ezzel szemben Máhr Ferenc a következőkben mondta el az ő tragédiáját:

— Hogy legelejéről kezdjem — beszélt Máhr — el kell mondanom az ismeretség történetét.

Egy szép nyári nap délutánján egy órnagy és két másik katonatiszt barátom társaságában a Menton-kávéház terraszán ültem. Pesti szokás, hogy az ember még kávézás közben is az utcán járó hölgyeket fixirozza. Éppen a számhoz emelem a kanalat, amint az Andrássy ut felől bekanyarodik egy társaság. Két hölgy és egy ur.

Az ifjabbik hölgy nagyon megtetszett.

— Látod barátom, szóltam az egyik társaságnak, ez éppen nekem való feleség volna. Erre „snájdóm” van.

— Mach'mal die Hetz, biztatott az órnagy, eredj utánuk.

Kétszer se kellett a biztatás. Hamarosan fizettem, kurtán elbucsztam a társaságtól és nekivágtam a kalandos utnak.

Hosszu utat tettem meg. A hölgyek végig mentek az Andrássy uton, majd a Váci-köruttra jöttek. Onnan tovább gyalogoltak a Károly körutig. Itt már meguntam a kullogást, de a már megtett utra gondoltam és folytattam az utat. A társaság a Dob utcába fordult, én a nyomukban. A 21-es házba befordultak.

Megjegyeztem a házszámot, másnap pedig kocsin jelentkeztem a ház előtt. A házmester, egy öreg cseh bácsi megadta a felvilágosítást a társaságról. Megmondta, hogy a férfi Biesen gróf, rimaszombati földbirtokos, aki az oldalán ment a felesége, a kisasszony pedig a grófné huga: Polgári Karola volt. A kisasszony a ház haszonélvezője. Itt lakik betegeskedő édesanyjával és nem igen jár társaságba, pedig nagyon szeretne férjhez menni.

Ez információ után levelet írtam, amelyben kijelentettem, hogy komoly a szándékom. Nőszülni akarok, legszívesebben venném el Karola kisasszonyt. Adjanak módot az ismeretségre. Holnap fáradsz az Abbázia-kávéházba, ott leszek.

Mint parancsolatra, úgy jött oda a kisasszony, a nénye és a sógora. Igen szívesek vol-

tak hozzám. Elbeszéltem nekik körülményesen a családi állapotomat. Hogy már volt feleségem, aki után egy édes hétesztendő leánykám maradt. Beleegyeztek az eljegyzésbe, ami hamarosan meg is történt.

Augusztus elején volt az eljegyzés; január 17-én esküdtünk. A mézesheteket előlegezni kellett Karola kisasszony számára. Az eljegyzési időtartama alatt naponta kocsi állt meg a háza előtt. Ezen látogatást tett nálam, ho egyedül, hol a nővérével. A gyermekemet özsze vissza csókolta és százszor esküdzött, hogy gyöngéd, szerető anyja lesz a leánykának.

Naponta, vagy az orfeumba kísértem, vagy pedig a színházba és mindannyiszor színház után a Hébel-kávéházba mentünk, ahol a cigány jól ismerte a nótáját, ő meg az én előzenéségemet és távozás előtt mindig figyelmeztetett:

— Fiam, ne mulasd el a cigánynak kijáró hat nyolc koronát!

Vacsoránk mindig fényes volt. Valóságos lakoma. Azonkívül még számtalan apró figyelemességeket is tettem neki.

A családom sűrűn figyelmeztetett a pazarló életmódra, de én nem törődtem vele. Gondoltam, hogy házasság után megváltozik és boldog voltam, hogy olyan feleséget kapok, akiben gyermekem anyját lel. Nem is gondoltam rá, hogy ez a vidéki nő engemet törbe akar csálni és egy edzett szélhámossal összejátszik, hogy engemet kihasználhasson.

Feltűnt házasságom előtt, hogy a menyasszonyom nagyon sürgeti az esküvőt. Meg is kérdeztem az okát.

— Azért sietek vele, fiam, mert az anyám halálos beteg szegény és nem lehessen tudni, mikor áll be a katasztrófa. Nem szeretnék lakadalmazni a gyászévben.

Ez az érvelés meggyőzött. Magam is diszpenzációt kértem egy orvosi bizonyítvány alapján. Ebben az áll, hogy csak napokig, esetleg egy hétig élhet az anyósom. Január 18-án lett kiállítva és az anyósom még ma is vígan betegeskedik.

A házasság után feleségem kért, hogy hagyjam beteg anyjánál, ő akarja ápolni. Megengedtem neki, de amikor hatodnapra sem jött haza, akkor követeltem, hogy jöjjön a lakásomra. A levelem nem találta őt otthon. Megszökött Rimaszombatba, ahonnan levelet írt, hogy *nem illünk együtté*, ő nem akar élni velem. A kiadásaimra 4500 koronát deponál a közjegyzőnél.

Láttam, hogy be vagyok csapva, magam sem kívántam egy ilyen nővel élni. A válásba belementem, de kimutatható költségeim 11.000 koronát tesznek ki. Ezeket bíról uton követelni is fogom rajta.

Ez az igazság. Velem soha senki nem érintkezett a házasság dolgában. *Hagymássy* nevű embert soha nem is láttam. A szerencsétlent, amint utólag megtudtam, Gál keverie az afférbe. Őt gyereke van a szegénynek és most a szövetkezeti könyvelő ravaszága folytán állását vesztette a Tattersaalban, ahol 200 korona havli jövedelme volt.

TÁVIRATOK.

A pénzforgalom Amerikában.

Newyork, november 15. Curtellyn államtitkár a kereskedelem mai helyzetéről szólva, olyan kijelentést tett, hogy tartózkodni kell a pénzforgalom reformálása terén elhamarkodott és hiányosan megvitatott intézkedések alkalmazásától. Ezt a kijelentést fontosnak tekintik, mert azt hiszik, hogy ezzel Curtellyn Roosevelt nézetét tolmácsolta.

A váltóór szerelme.

Drága álom.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 15.

Tegnap történt, hogy az arad budapesti pályatest mentén egy robogó gőzmasina eltévedt szikrája lángra lobbantotta F. J. vasuti őr szívéét. A dolog képletesen értendő, amiből viszont az következik, hogy nem égési katasztrófáról, hanem egy kisebb kaliberű balesetről van szó. A vasuti őr helyzete, sajnos, nem a legrózsásabb, inkább kormosnak és füstösnek nevezhető. A sablonos kis házikóban, amilyen Aradtól Budapestig majdnem száz van, különösebb szórakozás nem kínálkozik, sőt állandóan Dmokles kardja lebeg a vasuti őr felett, aki szép és rossz időben, zimankós ködben és két méter magas hóban állítja a váltót, amelytől ezer ember élete függ. Ez pedig egyáltalán nem szórakozás, valamint nem nevezhető annak az sem, hogy a gyorsvonatot tehervonat, ezt pedig személyvonat követi és hogy az ablakokból hol hálósipkás uri utazók, hol szőke asszony vagy leány fejek kandikálnak ki, akik száználmas mosolylyal nézik a zászlóval haptakban álló őrt, akinek a szigorú szabályok értelmében még visszamosolyognia sem szabad.

Szomorú és nagyon egyhangú a vasuti őr élete, különösen akkor, ha egyedüli kénytelen lemorzsolni az életet és napjait nem édesíti meg az asszony-ölelés. Nem is csoda tehát, ha F. J. szívéét lágra lobbantotta az a bizonyos szikra, amely lehet hogy a lokomotív sötét kéményéből pattogott ki, de valószínűbb, hogy egy arra robogó tüzes szempár egyik elejtett sugara volt.

F. J. megittasult a szerelme mámorától és amikor elrobogott a 126-os számú tehervonat, letette a piros zászlót, letette szolgálati sapkáját, letett továbbá arról az ösztönszerű, tisztelettel vegyes félelemről, amelylyel a női nem iránt viseitetik és finom ölelő kar keresésére indult, amelyet egy *Sallay* Ágnes nevű csábító tekintetű leány karjában meg is talált. Hogy a leánynak tetszett-e a váltóór, afelett disputálni lehetne, annyi azonban bizonyos, hogy egy félóra múlva nem volt már üres a váltóóri fészek. Kellemes nőcsicsérgés töltötte be a négy falat, amely nemkevésbé visszhangzott a cuppanos csókok csattanásától. Hogy meddig cuppantak a csókok, annak csak F. J. a megmondhatója, de talán ő se tudja, mert időközben elaludt. Hogy meddig aludt, azt már ő sem tudja, de amikor felébredt, nem várt meglepetésre talált. A szoba üres volt, sőt ami még sokkal kellemetlenebb, üres volt a *pénztárcája* is, amelyben néhány órával előbb még egy ropogós száz koronás diszlett. Száz korona szép péáz, de csak akkor szép, ha meg van. Ha nincs meg, akkor még az olyan tíz koronás is szebb, amely meg van, hogy az egy koronásról ne is beszéljünk.

Szó a mi szó, az a szikra, amely a vasuti őr szemét lángra lobbantotta, elperzselt a piros, vagy esetleg lila hasu bankót is. (Az általános pénzhiány folytán a szinben nem vagyunk bizonyosak.) Már most mit csináljon egy váltóór, akinek volt száz koronája de nincs? Bankót nem csinálhat, mert becsukják. Viszont a voltra nem ad a — boltos. A póruljárt F. J. első keszervében matematikai számításokat eszközölt abban az irányban, hogy hányszor kell az elrobogó gyors- és tehervonatok előtt szalutálni, amíg száz koronát beszeres. Később, miután konstataálta, hogy ezt kiszámítani nem lehet, léptelt a rendőrség felé irányozta, ahol tudomásul vették a balesetet és *Sallay* Ágnes ke-

resésére indultak. A detektívek első gondolata ez volt: Mit tehet egy nő, akinek száz koronája van? A felelet egyszerű: A boltokat járja és csipkékét vásárol.

És csakugyan, *Sallay* Ágnes egy boltban csipték el, amint csipkét vásárolt. Bevitték a rendőrségre. Csinos, nagyszemű fehérszemély, még az inspekción rendőrtisztviselőnek is tetszett. Annál kevésbbé tetszett *Sallay* Ágnesnek, hogy letartóztatták. De mit tegyen a rendőrség, ha még oly udvarias is a nőekkel szemben. Míst nem tehet egy ilyen fehérszemé'lyvel, aki, ha szabadjára engedik, bizonyára kiveti a hálóját egy másik vasuti őrrre is. Uglátszik, ez a speciálisása

Az ötvenesí basa.

Megvert tanító.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 15.

Ahányszor a kormány, vagy másoknak a néptanítókra szükségük van, mindannyiszor elhangzik a régi frázis a porosz iskolamesterekről, akik a szedáni ütközetet megnyerték. Igéret és jó szó dolgában sohasem volt fukar a tanítókkal szemben a magyar állam sem, de azért aligha van még ország, ahol a néptanítók annyi küzdelemnek vannak kitéve, mint Magyarországon. A rossz élcek egész tömege szól a néptanítókról, az éhesekről és a nyomorgókról, — mert a legkönnyebb dolog élccel elűzni azt, amit voltaképen szégyelnünk kellene. Az új népoktatási törvény sem hozta meg a tanítóknak sorsuk igazi javulását: a tanítónyomor még mindig nem frázis Magyarországon. És hogy mennyire nem frázis, annak bizonyossága az a feljelentés, amelyet egy tanító adott be ma az aradi járásbírósnak, elszomorító tanuságot téve amellett, hogy Magyarország tényleg egészen közel van a Balkánhoz.

Ma az aradi királyi büntető járásbíróshoz bűnsületsértési perrel fordult *Bauer* Konrád, a *Wenkheim* gróf-féle ötvenesí uradalom elemi iskolájának tanítója. Panaszában eladja, hogy őt a tanításon kívül mezőgazdasági munkára is szokták alkalmazni. Így október 16-án a répaszedésnél ő ügyelt fel a napszamosokra és béresekre, hogy munkájukat rendezesen végezzék. Azokat a répaszedőket pedig, kik munkájukat elvégezték, odaküldte *Kiss* Károly uradalmi számtartóhoz, hogy nála is jelentkezzenek. Az egyik répaszedő azonban egy időre felremlent a többtől, amit a tanító nem látott meg. Ennyi volt az ő hibája. A béres aztán nemsokára visszatért és csak akkor jelentkezett az uradalmi számtartónál, ki a késői jelentkezés miatt magából kikelve rohant a tanítóra:

— Maga gazember, naplopó, bitang, betyár! — ordította.

A tanító a veleszületett alázatossággal védekezni próbált, azaz — mint ahogy ő mondja a periratban — exkuzálni akarta magát azért a vétségért, melyet ő el sem követett:

— Kérem, — szólt szerényen a legazembezett tanító, — én nem tehetek róla, hogy...

Tovább nem mondhatta, mert *Kiss* Károly uradalmi számtartó neki esett a vézna pedagógusnak és teljes erejéből, az összes napszamosok és béresek előtt négyszer pofonütötte.

Bauer Konrád egy ujjal sem védekezett s ez volt a szerencsése; különben a felbőszült számtartó még tovább is pofozta volna. A napszamosok és béresek, kik a művelt osztálylyal szemben mindig titkolt gyűlölettel viseltetnek, persze örültek a tanító felpofoztatásának és egyikük sem kelt a védelmére. *Bauer* Konrád

most, hogy a becsületén esett esorbát némikép kiköszörülje, becsületsértési pert indított Kiss Károly uradalmi számtartó ellen és periratában külön hangsúlyozza, hogy a bíróság a büntetés kimérésénél legyen tekintettel a sértő és a sértett intelligenciájának fokára.

A parazita.

Elítélt álhirlapíró.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 15.

Megirtuk annakidején, hogy a budapesti Ó-utca 42. számú ház tulajdonosának fia, *Goldschein Jenő* múlt évi augusztus 14-én halotta házmeztérétől, hogy egy „újságíró ur” érdeklődik a családban előfordult lopás és egyáltalán a házban történő kompromittáló ügyek iránt. *Goldschein* felkérte magához az illetőt, aki magát újságírónak adta ki, elmondotta, hogy szenzációs cikket akar írni a házban történő gyanús dolgokról.

Goldschein felajánlotta a magát először *Farkasnak* nevező „újságírónak,” hogy megfizeti, ha elhallgat s kérte, hogy este a közeli Páris kávéházban mutassa meg cikkét. Az álhirlapíró szívesen fogadta az ajánlatot s este 9 órakor beállított a kávéházba, ahol már várta őt a háztulajdonos fia és ismert recipe szerint egy detektív, aki előzőleg feljegyezte az átadandó bankjegyek számait.

Ott a zsaroló elmondotta, hogy őt *Adorján Marcellnek* hívják s hajlandó 400 koronáért a már kész cikk megjelenéséről lemondani *Goldschein* színe: belement az üzletbe, de *Adorján* csak az utcán volt hajlandó az előlegként adandó bankókat elfogadni. Kettőn azután elmentek és a titkos rendőr követte őket. Az utcán *Goldschein* átadott *Adorján*nak 3 darab 20 koronás bankjegyet, amelyeket az nyomban eldobott, midőn az őket követő titkos rendőr igazolásra felszólította és letartóztatta.

Az álhirlapíró nem tagadta a pénz átvételét, de azzal védekezett, hogy *Goldschein* rája erőszakolta azt. Azt is hazudta, hogy egy 4 filléres napilap bizta meg cikke irásával.

A budapesti törvényszék *zsarolás miatt 14 napi fogságra ítélte*. A kir. ügyész lefolyamodta az ítéletet s ezzel az ítélettel ma foglalkozott a kir. tábla, amely arra való tekintettel, hogy a vádlott már többször volt büntetve csalás és sikkasztás miatt, *egy évre emelte fel* az álhirlapíró fogságbüntetését.

A derestörvény áldozata.

Tilos a kritika.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 15.

Mikor a kormány ez év elején közzétette a gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozására vonatkozó törvényjavaslatokat, *Ladányi Rezső* „A derestörvény” cím alatt röpiratot adott ki a fővárosban, és éles kritika tárgyává tette a javaslatokat, a nemzeti kormány hóhérmunkájának nevezvén azokat.

„A végtelenségig sorakoztathatnánk az idézeteket — mondja a röpirat — amelyek világosan bizonyítanak, mit akarnak az ezerholdasok, hogyan akarják visszaállítani a legsötétebb középkort minden borzalmasságával. Az új láncok, amelyeket a nagy nemzeti kormány alávaló módon a legszegényebb, legjobban kihasznált osztályra rak s amely láncokkal a lekötözés, a mozgási és cselekvési szabadság teljes eltiprása a cél, fel fogják világosítani a legelhagyottabb kunyhó lakóját is arról, hogy mit várhat a munkásság az új kormánytól, a csa-

lások és szemfényvesztések művészi műve lőjétől.

A jogfosztottság folytán ki van szolgáltatva a munkásság a bőrkabátosok önkényének, — folytatja tovább a röpirat — kik valószínű abszolutizmust hoztak létre. Hosszu munkaidő, rossz élelmezés, állatnak sem való lakás s a védelem teljes hiánya azok a becsületes intézkedések, amelyek mellett az olcsó munkaerő biztosítása lehetővé válik.

Az éles kritika után a munkásokhoz szól a röpirat:

— Gyűlöljétek, ne bacsuljétek azt a törvényt, amely az egyéni szabadság megfoltása. Utáljátok a népellenes zsarnok ellen. Nincs szó, amely kellően jellemelni tudja ezt a szörnyű gátságot, a cselédek eme billircsbe verését. Nekünk csak egy feladatunk lehet: az ellene való küzdelem.”

Az ügyészség a röpirat tartalma miatt osztálygyűlöletre való izgatás (btkv. 172 §.) címén sajtópörbe fogta *Ladányi Rezsőt*. Pörében ma ítélezett a budapesti esküdtbírószék *Zsitvay Leó* elnöklété alatt. A közvádat *Balás Elemér* kir. ügyész képviselte, a vádlottat *Bródy Ernő* dr. ügyvéd védte.

Az esküdtszék megalakítása után felolvasták a röpiratot s a vádlottat halgatta ki az elnök.

— Bünsznek érzi magát?

— Nem.

— Miért írta ezt a cikket?

— Csak kritizálni akartam a törvényjavaslatokat, amik szerintem csak súlyosbítják a cselédek sorsát. Izgatni nem akartam s szerintem nincs is a cikkben izgatás.

Az esküdtszék *Ladányi Rezsőt* osztályelleni izgatás vétségében bünsznek mondotta ki s ezért őt *6 hónapi fogságra és 600 korona pénz büntetésre ítélte*.

A szakállas rejtély.

Gróf-e, vagy festőművész?

A gyorstüzelő automobilista.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 15.

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a keszthelyi uton, Galambos község határában egy dühösen vágta az automobil találkozott egy megrakott szénás szekérrel. Az automobilon két ur ült. Az egyik odaszólt az ökrököt hajtó gazdának:

— Hé, paraszt, nem tudsz kitérni?!

A magyar megigazította a pipáját a szájában és visszaszólt:

— Térjen ki maga!

— *Én gróf Zichy Aladár miniszter vagyok!* — mondotta erre az automobilos.

— Bánom is én! — hangzott a válasz.

A gépkocsis urat rettenetesen fölháborította ez a válasz. Kihuzta a revolverét, rászögezte az ökrösgazdára és ezt kiáltotta:

— No, majd megbánod!

És tüzelt. A golyó nem a parasztot, hanem a fiát érte, aki mellette ballagott. Az öreg gazda a *vasvilla után nyult*, de mire előkerítette, az automobil már messze száguldott, fehér porfelhőbe burkolva.

Alig hogy nyilvánosságra került ez a dolog, *Zichy Aladár* nyilatkozott. Nyilatkozatából kitűnt, hogy már egy év óta nem ült automobilon, a keszthelyi uton abban az időben nem járt és senkire revolvert nem fogott.

Perze, erre megindult a nyomozás. Mert az bizonyos, hogy valaki belőtt a parasztfiu karjába. A marcali szolgabíró széleskörű nyomozást indított. Ennek során megtudta, hogy az automobil száma 360 volt. Annak az urnak, aki magát *Zichy Aladárnak* mondotta, *dus fekete szakállal volt*. Már pedig a miniszter-

nek a szakállal nem dus és nem fekete Nyilvánvaló tehát, hogy az a revolveres bandita hazudott.

Megállapították azt is, hogy a foglalkozása „festőművész”.

Végül azt is kinyomozták, hogy a gyilkossági merénylet elkövetése után, megállott a galambóci pap háza előtt.

— Kérem, tisztelendő ur — mondotta — egy kis baj esett meg velem (és itt elmondotta, hogy mi történt) de én hajlandó lennék pénzt áldozni, ha az ügy elsimítható lenne.

A pap fölháborodva utasította vissza az alávaló ajánlatot.

— Nem hogy cinkosává nem szegődöm, — kiáltotta — de megyek a hatósághoz és följelentem önt.

Mig a pap a község házában járt, azalatt perze a „festőművész” megszökött.

Most még erősebben folytatják ellene a nyomozást. A főszolgabírói hivatal szerint abban az időben a vidéken járt, még pedig gépkocsin *Pályá Celesztin* festőművész, akire az adott személyleírás is ráillik, de azért nem bizonyos, hogy ő volt a lövöldöző. A marcali főszolgabíró most arra kérte a budapesti főkapitányságot, nyomozza ki a 360. számú gépkocsit és állapítsa meg, kivel járt Galambóc vidékén.

A rendőrség megindította a nyomozást s megállapította, hogy a háromszázhatvanas gépkocsi *Benyovszky Rezső* gróf tulajdona. Azonban ügylészik, hogy a marcali szolgabíró tévedett a számban. A háromszázhatvanas automobil ugyanis négy kerekű, még az, amelyből a merénylet történt, háromkerekű.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Rákóczi Társaság f. hó 16-án (szombator) este 7 órakor saját helyiségében (Perczán féle vendéglő) gyűlést tart, melyre, tekintettel a tárgyalás elé kerülő fontos ügyekre, az összes tagok megjelenését kéri: *Leitner Ernő* dr. elnök.

(*) Az aradi fotoklub f. hó 16-án, szombaton délután 5 és fél órakor a Központi kávéház külön termében választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjait ez uton meghívja az elnökség.

Éjjel az árokban.

A szenvedélyes ferblizók.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 15.

Tekintettel arra, hogy a belügyminiszter újabban még a Nemzeti Kaszinóban sem látja szívesen a hasárdjátékok, a nemes passzió híveinek a legkülönbözőbb helyeket kell felkeresniök, hogy a slágerek, a vizik, a bevágások és más eféle fontos dolgok gyönyöreit élvezhessék. A legkülönbözőbb helyek közül nem nevezhető a legutolsóknak például az országutak mentén elhúzó árok, noha sok valószínűség szól amellett, hogy a Nemzeti Kaszinó tagjai csak igen ritka esetekben keresik fel ezt a helyet kártyázási szempontból. Mivel azonban vannak emberek, akik nem tagjai a Nemzeti Kaszinónak, az árok sem marad kultiválás nélkül.

Sajnos azonban, a rendőri önkény már az árkokat sem kíméli meg. Példa erre az a különös büntetőpör, amelyet legközelebb fog tárgyalni az aradi kir. járásbírószék. A pör előzményei a következők:

Nemrégiben történt, hogy *Nyitrai János* rendőr, aki az Óvár téren őrizte a vashíd feljárójának a helyét, éjszakai cirkálása közben igen gyanús dolgot észlelt. Az Óvár téren mellett elvonuló árokból ugyanis gyenge fény áradt az

éjszaka sötétségébe. A gyenge fényhez erőteljes férfihangok is járultak. Nyitrai János mindezekből azt konstatálta, hogy az árokban embereknek kell lenniök. Mivel pedig egy rendőr nemcsak puskatussal, de logikával is dolgozik, Nyitrai János rögtön levonta a maga következtetését, amely oda csucsosodott ki, hogy a szóbanforgó emberek bizonyára merényletet terveznek az árok ellen. A mai világban épenséggel nem lehetetlen az ilyesmi.

A rendőr azonban azért rendőr, hogy ne tőrje az ilyesmit. Nyitrai János tehát megragadta az alkalmat, megragadta továbbá puskája agyát és óvatos léptekkel közeledett az árokhoz. Amint közelebb ért, a következő szavak ütötték meg a fülét:

— Itt a vízi!

— Ezeknek biztosan vízbetegségük van, — gondolta magában Nyitrai János. Be kell szállítani őket a kórházba.

— Hivok ööt! — mondta a másik férfihang.

A rendőr habozott. Ha ezek még öt embert hívnak, akkor itt hatóság elleni erőszak készül. Ezt meg kell akadályozni.

— Egy a vak! — folytatta a férfihang.

Az, hogy az öt ember közül egy vak lesz, felbátorította Nyitrai Jánost. Óvatosan, nesztelenül, mint valami sziu-indián kém, odalopódzott az árok széléhez és egy szál gyertya világítása mellett két alakot pillantott meg. Jó messzire volt tőlük és így nem láthatta, hogy mit csinálnak, csak annyit vett észre egész határozottsággal, hogy élénken gesztikulálnak. Később, mikor már hozzászólt a szemé a furcsa világításhoz, tisztába jött azaz is, hogy mit csinál a két derék ur. A két derék ur ugyanis kártyázott, még pedig a hazai csöndeshez címzett játékot játszotta. Guggolva, kuperogva ültek az árokban és ferbliztek. Ez pedig tudvalevőleg közveszélyes dolog.

— Itt egy percig sem szabad késedelmeskedni, — gondolta Nyitrai és gyorsan ott termett az árokban, a gyertya halvány, lobogó fényénél guggoló két alak mellett:

— A törvény nevében — kiáltotta — lefoglalom a bankot!

A két szórakozó ur ijedten ugrott fel és elakarta rejteni az asztalon, illetve a földön levő kincset, amely kéthatos körüli nagyságu volt. A rendőr azonban erélyesen rájuk kiáltott, amire felhagytak a törvénytelen igyekezettel. A kéthatos befolyt a rendőr zsebébe, hogy később a városi pénztárt gazdagítsa. Nyitrai ezután elvette a kártyát is és végül, miután a gyertya mellett feljegyezte a játékosok neveit, a gyertyát eloltván, azt is zsebetette.

Igy került a ferblizésen ért Mihájloviics Miklós és Davidovics József, két büntetett előéletű egyén ügye a büntető bírósághoz, mely a napokban fog ítélni felettük.

MULATSÁGOK

(=) Az aradi nyomdászok „Gutenberg Dalköre” által rendezendő *Műsoros estély* iránt a közönség körében nagy az érdeklődés. Az estélyen közrekerülő számok a legjobb zeneszerzők gyűjteményeiből valók. Mint már említettük, a rendezőség meghívót nem bocsájított ki, hanem az estélyen megjelenőkre a műsört kötelezővé tette, a melynek ára 20 fillér. Az estély kezdete esti 9 óra és a Kovács és Novotny-féle sörözőcsarnokban lesz megtartva.

(=) Katalin-estély Ujaradon. Az ujaradi kereskedők köre folyó évi november hó 23 án a Martini-féle sörözőcsarnok helyiségeiben táncos egybekötött zártkörű Katalin-estélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. A zenét egy aradi cigányzenekar szolgáltatja.

A horvát kérdés.

Az obstrukció ellen.

Erélyes rendszabályok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 15.

A horvátok lankadatlan erővel folyó obstrukciója rendkívül zavaros helyzetet teremtett. A kormány kétségbeesésében fűhöz-fához kapkod és az obstrukció letörésére irányuló leghatékotterebb terveket is komolyan mérlegeli, jeléül annak, hogy eddig nem talált kivezető utat a parlamentarizmust komoly veszéllyel fenyegető bonyodalomból. A horvátok teljesen zavarosra kavarták a koalíció vizeit, úgy annyira, hogy a jelen pillanatban még ki sem számítható, mikor kerülhet tárgyalás és tető alá a kiegyezési javaslat. Ilyen körülmények között nem is csodálatos, hogy a kormány az annyiszor kárhoztatott erőszak politikájához akar nyulni. Ismételjük, nem csodálatos, hiszen a jelenlegi helyzetben más kivezető utat nem igen találnak, de mindenesetre jellemző a koalíció Pálfordulására. Mást hirdettek ezek az urak még csak nemrégiben is és ha most elveikkel homlekegyenest akarnak cselekedni, úgy újabb bizonyítványt állítanak ki nagyfokú, pirulást nem ismerő szemérmelenségükről. Különböztünk ezt régen, nem újság a józanul gondolkodó magyar közönség előtt.

Egyébiránt a mai napon sem szüneteltek a kilépések. A kilépettek között van Apáthy István, a kolozsvári egyetem tudós tanára is, aki annak idején tudásának egész fegyverzetével lépett a koalíció mellett sikra, most pedig csalódottan hagyja el a függetlenségi pártot.

A horvátok ellen

A kormánynak a legtöbb gondot nem a kilépések, hanem a horvátok okozzák. A mai nap folyamán sem tudtak megállapodásra jutni, mindössze annyit értek el, hogy a képviselőház ma általánosságban elfogadta az önálló vámtarifát, utána azonban valóságos technikai obstrukciót rendeztek a horvátok a részletekhez való sűrű hozzászólásaikkal és a névszerinti szavazás iránt beadott írásbeli indítványokkal.

A függetlenségi párton a szavazás közben történt szünet alatt terveztek valamit a horvátok ellen; különösen Ugron Gábor járt csoportról-csoportra és agitált ellenük.

Hir szerint a kormányt két terv foglalkoztatja. Az egyik az, hogy a kormány indítványt fog tenni, mely szerint a vámtarifa részletes tárgyalása mellőztessék, ehelyett *en bloc* fogadják el. Ez iránt azonban még a mamelukok is kétséggel viseltetnek; Ugron is házszabályellenesnek tartja.

A másik felmerült terv szerint a vámtarifa részletes tárgyalását leveszik a narendről és áttérnek a kiegyezésre. Ezzel azonban nem érne el a kormány eredményt, mert a horvátok a kiegyezést is megobstruálnák.

Ma e kérdésben még nem történt megállapodás, mert nagyon kevés függetlenségi párti képviselő jelent meg a Házban, alig 80 ember és ezeknek sem volt ked-

vök a kényes tárgy mellett, vagy ellen nyilatkozni. Általában a hangulat igen nyomott volt.

A horvát obstrukció letörése tárgyában valószínűleg hétfőn fognak véglegesen dönteni. Erre vall a „Magyarország” c. kormánypárti estilap mai számának vezércikke is, amelynek ide vonatkozó része így hangzik:

Elérkezett a cselekvés ideje, még pedig a gyors, erélyes, határozott cselekvés. A kormány és a pártok fogjanak össze és állapotjanak meg a horvát obstrukcióval szemben követendő eljárásban. A legelső teendő azonban az, hogy a magyar pártokat össze kell szedni. Olyan felében, harmadában üres Házal, mint aminők most mutatkoznak, semmiféle erőteljes akciót nem lehet végbevinni, sőt még csak elkezdni sem. A pártok vezetősége tehát legelső sorban is szólítsa fel a párttagokat, hogy állandóan legyenek jelen az üléseken, de maguk a párttagok is tartsák kötelességüknek minden felszólítás nélkül odasietni a harc terére, a képviselőházba és kivenni a maguk részét a küzdelemből. Ez a horvát obstrukció elleni küzdelem sikerének mulhatatlan előfeltétele, de egyszersmind garanciája is.

A cikk tendenciója a házszabályrevízió felé irányul.

Kilépések a 48-as pártból.

Apáthy István, a kolozsvári Ferenc József tudományegyetem tanára, aki a függetlenségi pártnak egyik legrégebb tagja, ma levelet irt Kossuth Ferencnek, amelyben bejelenti a pártkörből való kilépését. Apáthy a többek között ezeket írja:

Nem bizhatom abban, hogy a mai országgyűlési függetlenségi párti többségben meg lesz az az erkölcsi erő, hogy az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbításával és a katonai létszám fel-emelésével sikeresen szembeszállhassanak, tehát a függetlenségi pártba való belépésemkor tett fogadalmamhoz híven bejelentem kilépésemet.

Thoroczky Viktor báró, a torockói kerületi képviselő ma szintén kilépett a függetlenségi pártból.

A horvát jegyző helye.

Az autonóm vámtarifa általános vitáját a horvátok névszerinti szavazással zártatták be; ez illusztrálja terveiket a vita ezután következő idejére nézve. Ma reggel értekezletet tartottak, melynek eredményeiről Supilo Ferenc ezt mondta fővárosi tudósítónknak:

— *Folytatjuk a vitát.* Valamennyien kívánjuk a békét, a kiegyezés megszavazását különben is horvát érdekek tekintjük, de meggyőződésünk ellenére, megalázásunk árán nem szerelhetünk le. A kormánytól függ, mi fog történni...

A folyosón elterjedt hírek szerint a kormánynak már meg is vannak a tervei, de ezek cseppet sem fognak örömhirt okozni a horvátoknak. Állítólag Ugron Gábornak valami indítványával a horvát obstrukció gyökeres kiirtása már ma megkezdődik.

A folyosón szó van a horvát jegyző helyének betöltéséről is. A függetlenségi párti képviselők Dudits Endrét akarják megválasztani, míg az alkotmánypártiak az a kívánsága, hogy a megüresedett helyet egyelőre ne töltsék be.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szombat: Aida, opera. Korányi Frida vendégtolléptével. (Bérlet B.)
Vasárnap: Délután: A s o g u n, operette. Este: Aida, opera. Korányi Frida vendégtolléptével. (Bérlet C.)

Aida.

— Operabemutató. —

Nemcsak az idei színházi szezonnak, hanem az egész magyar színművészetnek nevezetes eseménye játszódtott le ma az aradi Nemzeti Színházban. Leszámítva a múltjánál, valamint dúsabb segélyforrásainál fogva bizonyos önálló, magasabb rangot betöltő kolozsvári színházat, a vidéki színpadok közül — gondolom — az aradi az első, amely Verdinek, a halhatatlan olasz zeneköltőnek „Aida” című operáját bemutatta.

A szürke hétköznapok között igazi sátoros ünnepe volt ma Tanácsnak. A színpadi robotmunka utott egyhangúságát mámoros, lüktető premiér-hangulat váltotta fel. Mindenki érezte, hogy ma nem a színpadi tömegfogyasztás gyári termékével áldozik a muzsának, hanem egy nagy zseni remekbe készült mesterművével, amely messze túl fogja élni eljövendő korok változó divatját.

Érdekes historikuma van az „Aida” operának. Ismaili pasa, egyiptomi khédive megrendelésére, a szuezi csatorna és a kairói olasz opera ünnepi megnyitására készült. A szerző 80.000 franknyi tiszteletdíjat kapott az alkirálytól a műért, melynek Kairóban 1871-ben volt az első bemutatója. Nemsokára Bécsben s már 1875. április havában a pesti Nemzeti Színházban is színre került, azóta pedig Operánaknak nélkülözhetetlen műsordarabja.

A darab millióje különös történelmi levegővel töltötte a mai est hangulatát. Mintha a számon forró leveleto áradt volna ki a külszszákból, hogy képzeletünk előtt megnyissa a talány országának minden csodatérmet misztériumát. Odaképzeltük magunkat a gizchi piramisok tövébe, amint a nilusparti ezüstös párázalban úzó fehér éjszakán megnyílnak egy évezredes világtemető sziklasírjai, s a nagy fénytelen fényességben szelleméletre kél egy darab eltemetett ókor, felcsillan egykor világalkotó isteneknek néhány ezredév homályába vesző fénye s meglevenül a fáraók korának kőbe szilárdult, rabszolgaverejték alá temetett dicsősége . . .

Egyiptom régi fővárosában, Memphisben vagyunk. A fekete folyam országának két forróvérű gyermeke verseng egymással a szerelmi fensőbbségért. Aida, Amonasro aethiop király leánya, ki mint rabnő él Memphisben, a dallás Radamest szereti, de veszedelmes vetélytársa van Amneriszben, az egyiptomi királyleányban, aki szintén a hősert hevül. Amonasro, hogy leányát kiszabadítsa, betör Egyiptomba. A főpap tudtul adja, hogy Isis istennő az Amonasro ellen induló sereg vezéréül Radamest jelölte ki. Utóbbi a szentelt karddal hadba vonul, Aidát pedig kétség gyötri, hogy apja vagy kedvese győzelmét kívánja-e? Ezalatt a féltékeny Amnerisz csellal kicsalja rabnőjéből szerelmének titkát s halálal fenyegeti Aidát. Radamez nemsokára győztesen tér vissza, foglyai közt magával hozván Amonasrot is, akit csak Aida ismer meg. A király utódjának és leánya férjének jelenti ki Radamest, kinek kérésére szabadon bocsátja a foglyokat, Aidát és atyját tuszokul visszatartva. Utóbbi ráveszi leányát, hogy kedveséből csalja ki az egyiptomi sereg titkos hadi ösvényét. Ez sikerül is és amikor mindhárman szökni akarnak, előlép Isis templomából Amnerisz a főpappal, akiknek az

áruló Radamez megadja magát. Amnerisz meg akarja menteni a halálraíteltet, de ez visszautasítja a kegyelmet, mire Vuikán templomának sirüregős elevezen eltemetik. A keitéosztott színpad alsó része mutatja a sirüregot, hova Aida előre elrejlözött, hogy együtt halhasson Radamezzal. S mialatt lenn a két szerelmes egy utolsó csókban összeforrva várja a halált, felettük a büszke királyleány megtörtén omlik a sirüregot záró kőlapra.

Nagyjában ez a drámai váz szolgál alapjával a pompás zenének. „Aida” Verdinek kétségtelenül a legnagyobbstíliú s zeneileg a legértékesebb operája a 26 közül. Kiváló kvalitással különleges helyet biztosítanak a műnek a dalműirodalomban, amennyiben mintegy átmeneti alakot képvisel a régi sablonos olasz opera és Wagner zenedrámája között.

Verdi ebben az operában határozottan az új irány harcosává szegődik. Lerázza az olasz iskola formalizmusának merev bilinezeit s az áriák és kavatínák köréből kilépve a logikus zenei jellemzésre törekszik, de emellett megtartja az olasz vér meleg dallamgazdaságát s állászó melódiáinak közvetlenségét.

Zeneje nem a világproblémát ostromló titán munkája, nem akarja megfejteni a metafizikai ismeretlent és mégis kifejezi azt, ami örökszép és igaz.

Az aradi színház a nagy olasz mester iránt való hódolattal és a műhöz méltó odaadással hozta színre „Aidát.” Mindenki képességének legjavát áldozta a mai estének.

A címszerepben *Wlassák V.* sikereinek egyik legszebbikét aratta. Csak ma tűnt ki igazán, mily erőssége ő az opera személyzetnek. Mindig egyenletes koloratúrája, behizelgősen meleg színezetű hangja mindenkit elbájolt. Szerelmi szólamának lírai légységét az Amneriszszel való kettősben, különösen pedig a nilusparti nagy párosjelenetben, drámai erőig fokozta.

Vele osztozott a színen méltó párinere, *Ferrari*, aki a románcot, a „Celeste Aida”-t érzéssel, poetikusan énekelte, a nilusparti, ugyszintén a börtön jelenetet pedig a töle megszokott drámai hévvel ruházta fel. A harmadik felvonást betöltő híres nilusparti jelenet, mely a tropikus éj titokzatos varázsával hat reánk, s amelyben az egész drámai akció kulminál, a fénypontja a műnek. Ebben a jelenetben szárnyal a legmagasabban a költő inspirációja.

Amnerisz szerepét a vendég művész, *Korányi Frida*, a kolozsvári színház alt énekesnője töltötte be s úgy ének, mint játék tekintetében kiválótt nyuitott. Kellemes, moduláló képes hang mellett igen szép színpadi alakkal rendelkezik.

A főpapot Hunyadi, Amonasrot pedig *Ladislai* énekelte. Mindkettő feladata magaslatán állott. A király szerepében *Fehér* tulságosan kezdőnek bizonyult.

A közönség a szereplőket nyílt színen is, de különösen a felvonásvégeken sok tapsal és kihívással ünnevelte.

A karok jól működtek. A férfi és női kar (utóbbi a színpad mögött) előbb felváltva, majd együtt is gyönyörű keleti motívumokból szőtt himnuszban dicsőítik a hatalmas Phát-t. A templomba vonuló hős indulóját, valamint a második felvonás harsogó finálejává feltornyosuló diadaléneket az ensemble hatásos összkarban juttatta érvényre.

A zenekarról szólva sietünk rámutatni arra az eléggé nem dicsérhető lelkes készségre, amelylyel a filharmónikusok néhány tagja — a mű igényei által megkövetelt orkeszterdimenziók elérhetése végett — a színház segítségére sietett s a nagyobb zenekari effektus által lehetővé tette, hogy a műnek sok rej-

telt szépsége érvényre jusson. Ez az eljárásuk önmagát kvalifikálja, minden dicsőretnél szebben.

A művet Tilger Árpád karmester odaadó fáradsággal tanította be szigazi hivatottsággal dirigálta. A Spanraft által festett stilszerű díszletek impozánsak voltak. A jelmezek gondal s a korhűség szemmel tartásával készültek. A rendezés kifogástalan volt, csak a krmester jelzőcsengőjét ajánljuk a mechanikus figyeimébe.

Last but not least. Utóljára hagyjuk, akit legelőször kellett volna említenünk. A mai zsufolt ház kasszasikere mellé Szendrei Mihály igazgató bátran elkönnyvelheti az erkölcsi sikernek azt a maradandó részét is, amely neki feltétlenül kijár, amiért ezt a remekművet nem csekély áldozatok árán színrehozta. Nevét az aradi közönség szívébe a mai operabemutatóval még mélyebbre írta.

A bemutatónak másfél felvonását egy (mondd: egy!) tulbuzgó „szinügyér” is végighallgatta az ásitó szinügyi páholyból.

Prohászka László dr.

Björnson ismét levelez.

Haragszik az öreg.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 15.

Az öreg emberek, ha fiatal korukban még oly nagy eszmák voltak is, vénységükre elgyerekesednek; keressnek és találnak egy vesszőparipát, melyről minden józan belátás dacára sem szállnak le — és avval sem törődnek, ha az egész világ nevet rajtuk. Így fog nevetni nemsokára az egész világ *Björnsonon*, a nagy norvég írón, kinek, úgy látszik, rögeszméje most a levélírkálás. Leveleiben mindig Magyarország ellen fordul. De a legcsodálatosabb az egész dologban az, hogy még akad józan szerkesztő, ki leközli lapjában az öreg ur kiruccanásait. Így jelent meg a *Neue Freie Presse* mai számában a legújabb levél, melyből az alábbi rosszmájú kitételeket vesszük ki:

„Tizenkét halott, ugyanannyi súlyosan sebesült, még több könnyen sérült és fogságba helyezett, — ez volt Magyarországon egy tót templom felszentelésének díja.

Magyarországon kívül ezt senki sem tudja megérteni. Apponyi gróf, ki multkor megígérte, hogy magyarizátát fogja adni mindeme eseményeknek, — sajnos — nem ér rá. Annyira igénybe veszi minden idejét az ő új iskolatörvénye, a magyarul nem tudó tanítók elmozdítása és mások alkalmazása, kik ezt a különös nyelvet beszélnek, azon iskolák bezárása, melyekben nem tanítanak magyar nyelven, ugymint mások megnyitása, hol csak magyarul tanítanak. Egyáltalában nincsen ideje.

Én azonban azt hiszem, hogy segítségére lehetek.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Nem adna helyet lapjában nyilatkozatom számára, mely az egész országból eredő közléseken alapul? . . .

Azután hosszasan és bőbeszédűen elmondja Pierre Louis Maupertuis könyvéből, milyen tanácsot adott az Nagy Frigyesnek, hogy országában a nép ismét latinul beszéljen. Feltárlja az ismert mesét a kőfalról, mely mögő a gyermekeket kell elzárni s ott reggeltől estig csak latin szót szabad hallaniok.

„A magyaroknak — így folytatja — megvan ez a faluk: Magyarország határa az, mely átléphetetlenné teszi a magyarok világhírű bátorságát, mely megvan a tanítóságban is. Ők a nagymagyarok. A könyvvel és a kerbácsal, a törvénnyel és a puskával magyarosítanak és meghonosítanak egy nyelvet, melyet nem

ismerék, de amely állítólag rokonságban van a török nyelvvél, tehát jobb a latinál.

A magyarok ezen eljárásának magyarázata igen egyszerű: nincsen elég magyar. A magyarok saját országukban kisebbségben vannak. A produkció nem elég nagy, a jó Isten tudja az okát. Így hát gyártani kell magyarokat.

Ez hát a magyarok legnagyobb ipara.

Magyarország ezen legnagyobb iparához tartozik tehát a csernovai vérfürdő. Így érthető! Mindenki a maga módja szerint szolgálja Istenét.

Magyar papok, magyar rendőrség és magyar golyók szentelik fel a tótok templomát, védőszentjük, a nemes nagymagyar Apponyi gróf alatt.

Az uzsoraművészt.

Kiszipolyozott uriemberek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 15.

Az uzsorásokra most rossz napok járnak, a rendőrség majdnem naponta hüvőre tesz közülök egyet. Ezek a pénzsovárhlénák ügynökeik révén behálózják a katonatiszteket és a vidéki tapasztalatlan dzsentriket, akiknek mindenáron pénzre van szükségük, válót iratnak velük alá s kamat fejében a kölcsönösszeg egytized, sőt egyötöd részét visszatartják. A ma tartóztatott Ernszt Lipót egy diszpédánnya az ilyen uzsorásoknak. Tömérdek feljelentés érkezett ellene s most egyelőre a rendőrség, később pedig az ügyészség fogja pártfogásába venni a jeles férfit.

Az esetről budapesti tudósítók a következőket jelentik:

A budapesti rendőrség ma letartóztatta Ernszt Lipót vagyonos budapesti magánzót *ussora* vétsége miatt. Ernszt ellen már az év eleje óta főjelentéseket tettek, hogy törvénybeütköző módon jár el a kölcsönügyletei megkötésénél. A rendőrség azóta állandóan figyelte Ernszt manipulációját. Sorra szaporodtak a vádak, egymásután érkeztek a feljelentések, amelyek folytán ma megtörtént Ernszt letartóztatása.

Hellebronth Gyula földbirtokos feljelentésében előadja, hogy 7000 koronára kiállított váltóra Ernsztől csak 5200 koronát kapott.

Sziklay Sándor huszárfőhadnagy 29,000 koronás váltója fejében Ernszt csak 16,000 koronát adott.

Krause Károlynak, az ismert urlovasnak, 1200 korona helyett Ernszt mindössze 1000 koronát fizetett.

Feljelentést tettek ezenkívül még *Háringás* Károly, *Mezey* Viktor és mások.

Ernszt kihallgatása alkalmával tagadta a vádat s azt mondotta, hogy 150,000 korona vagyona van, nem szorult arra, hogy kölcsönpénzei után uzsorakamatot szedjen.

Mint kiderült, a váltók leszámítását a letartóztatott uzsorás fia, *Ernszt* Vilmos bankbizományos eszközölte két ügynök segítségével, akik ellen a rendőrség szintén nyomtatba tette a bűnvádi eljárást.

Ernszt Vilmos azelőtt vidéken lakott, ahol szintén uzsorásnak ismerték. A fővárosba csak néhány éve jött, itt fényes lakást tartott és bűnös uton szerzett nagy jövedelméből uril módon élt.

HIREK.

Az I-ső választókerület t. polgáraihoz!

A függetlenségi és negyvennyolcas párt elnöksége az I-ső ker. összes választópolgárainak megküldte a kerületi értekezlet által megállapított hivatalos jelöltek névsorát. Kérjük a t. polgártársakat, szíveskedjenek e névsort *változtatlanul, minden törlés nélkül leadni*, mert csak így érvényesülhet a polgárságnak a jelölő értekezlet alkalmából egyöntetűen, az összes érdekek figyelembe vételével megnyilatkozott akarata.

Egyben még egy igen fontos kérelmet intézünk a t. polgárokhoz: szíveskedjenek a szervezés céljából a választási helyiségben minél korábban, lehetőleg már *delelőtt megjelenni*, mivel a szavazás *négy órakor lezáratik*. A kerület választópolgárainak nagy száma mellett megeshetnék, hogy a késedelmeskedő polgároknak nem lenne módjában jogaikat gyakorolni.

Az I-ső ker. függetlenségi és 48-as párt elnöksége.

Meghívás.

A függetlenségi párt második kerületi polgárai szombaton este nyolc órakor a „Jópásztor“-hoz címzett vendéglőben értekezletet tartanak, melyre ezennel meghívja őket a 25-ös bizottság nevében

Magyary Ferenc,
elnök.

Háboru!

Arad, november 15.

Néhány érdekes arcú és titokzatos multu ó szláv forradalmár alapos pusztítást végzett az ókori nagy Sándor regényes szépségű, Macedóniának nevezett birodalmában. Nekik is szűk lett Macedónia, miként a szabályos orru zseniális fejedelemnek és gondjuk van rá, hogy mindent a fejetejére állítsanak, ami a kultura benyomását kelti az europeer előtt csak homályosan ismert országban. Az eszközeikben cseppet sem válogatós forradalmárok, akik közeli rokonságban állnak a Balkán kiméletet nem ismerő hirhedt banditáival, keztyütlen kézzel nyultak bele a már-már nyugodt fejlődésnek indult országba és a vad erő nyomása alatt vérszag lepi el a hegyektől és erdőségektől tiszta levegőt, lemészároltak hörgése, üldözöttek jajkiáltása, gazdag zsákmánnyal megrakott rablók diadalmas rikácsolása tölti be a borzalmas miliót, amelyből a vad kezek a kultura gyenge ekével szántott gyenge barázdáit hosszú időre eltüntették.

A szultán pedig, a reszkető izmu padisah, akinek az ugynevezett európai koncert prim-szólamot engedett át a reménytelenül sötét országban, keleti kényelemmel és összetett kezekkel nézi az iszonyatos rombolást, amely a történelem előtti időkre emlékeztet, nem pedig arra, hogy a kultura bölcsőjében: Európában vagyunk. A szultán kényelmes és féltékeny uralkodó, érzi erejének elszomorító lankadását, a hordák pedig vad orgiákat ülnek a gazda nélkül maradt tartományban.

Uglátszik azonban, hogy nem so-

káig. Néhány hónap, talán csak néhány hét és büszke fegyverek csillogása teszi lehetetlenné a végzetes garázdálkodást. Felvonulnak a nagyhatalmak, amelyek eddig kancsal irigységgel pislantottak egymásra, attól való félelmükben, hogy a veszélyes vetélytársé lesz a zsiros konc. Végre talán megegyezésre fognak jutni, hogy melyik nemzet fiainak vére folyjon el a sötét, mindentől elrugaskodott tartományban. És valószínű, hogy a monarchiánkra esik a választás, valószínűvé teszi ezt egy magasrangú katonatiszt nyilatkozata is, amely egy közelben leselkedő háborúról szól. Ha kell — ugymond — fegyveres kézzel fogunk rendet teremteni.

Szóval elkészülhetünk a háboru összes izgalmaira, mert ki tudja, mit hoz a holnap? A mozgósítás manapság gyermekjáték, gyorsabban megy, mint egy százpoéntes billiárd-parti. Mennek a görbe hegyek közé, a szivós magyar bakák...

Mert, hogy őket küldik ágyutölteléknek, ki kételkedik benne? Néhány magyar optimista talán igen, de az osztrákok legkevésbé. Megszoktuk már, mondják, Boszniában és talán igazuk is van.

—nyi.

A Pista barátnöje.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, november 15.

Burger Mariska 26 éves hivatalnoknő ma „Az Ujság” szerkesztőségéhez levelet intézett, amelyben bejelenti, hogy Takóru'ca 25. sz. alatti lakásán, szerelmi bánatában öngyilkosságot fog elkövetni. Levelében előadja, hogy *Vida* István, *Kossuth* Ferenc komornyikja oka az öngyilkosságnak.

Burger Mariska szerelmes volt *Vida* Istvánba, aki pedig tudvalevőleg a mult héten nősült, esküvőjén több politikai kiválóság, így *Szterényi* József kereskedelemügyi államtitkár, *Pallay* Sándor, *Kossuth* Ferenc titkára és több képviselő is megjelent.

Az Ujság szerkesztősége a levél tartalmát telefonon közölte a rendőrséggel, ahonnan rögtön egy rendőrt küldöttek *Burger* Mariska lakására. A szoba belülről zárva volt s a rendőr lakatossal nyitatta ki az ajtót.

A szoba meglehetősen felfordult állapotban volt s az összevissza hányt ágyon eszméletlenül feküdt *Burger* Mariska. A gyorsan előhívott orvos csakhamar eszméletre térítette s ekkor összefüggéstelen szavakat mormolt, nem tudott tetteről számot adni.

— Ez a köszönet, Pista, az öt esztendőért, amit veled töltöttem. Most, 26 éves koromban el kell pusztulnom a szegény miatt, megölöm magam, mert nem merek emberek közé menni, mondotta, azután ismét ájulásba esett.

Az asztalon több levelet találtak, amelyben néhány barátjától vesz érzékeny bucsut. Ugyanott feküdt anyjának egy levele is, aki ezt írja: Nem lehetem, hogy Pista megnősüljön. Hisz megígérte neked, hogy elvesz.

Burger Mariska egy Teréz-körutól üzletben van alkalmazva, ahol ügyes, pontos és csendes leánynak ismerik.

A rendőrség most detektivekkel figyelteti, nehogy tettét végrehajthassa.

— Uj főispánok. Mezőkovács házáró írják: Itt elterjedt, jó forrásból eredő hírek szerint *Spilka* Antal, a mezőkovács

házi járás főszolgabírája legközelebb *Hódmező-Vásárhely* főispánjává fog kineveztetni. Az ügyet annyira befejezettnek tekintik, hogy sokan már üdvözlik is az új főispánt. — Ezzel kapcsolatban följegyezzük azt a hirt is, a mely *Békésmegye* főispánjává *Vásárhelyi* Dezső országgyűlési képviselő személyét kombinálja. Hogy ez utóbbi hírek mennyire van alapja, arról eltérők a híradások.

— Személyi hír. *Vörös Lászlóné*, a volt kereskedelemügyi miniszter és *Polónyi Gézáné*, a volt igazságügyi miniszter nejei ma rokonaiknak látogatására Aradra érkeztek.

— A szerb király aradmegyei birtoka. Megírtuk nemrég, hogy a szerb király megakarja szerezni az Arad és Biharvármegye határában fekvő borszegi birtokot, hol gyermekkorát élte. Értesülésünk szerint a megállapodások már megtörténtek s a birtokot rövid időn belül *Karagyorgyevics Péter* nevére írják. *Karagyorgyevics Péter* annak idején nagy előszeretettel tartózkodott Borszegen. Bohém természetű, szimpatikus fiatalember a trónörökös, aki a környék intelligenciájával a legbensőbb barátságban élt. Különösen jó viszonyban volt az ottani *Abonyi* családdal, melynek Nagyváradon élő sarjai ma is meleg szimpátiával emlékeznek vissza a trónkövetelőre, akit kedves reminiscenciák fűznek ahhoz a birtokhoz, melyet most megvásárolt.

— A nagyváradai katasztrófa. *Nagyváradról* jelentik: *Magyarits Ágost* főtanácsos a kereskedelemügyi miniszter megbízásából ma ideérkezett és *Vadas Béla* orsz. építészeti felügyelő és *Pozsonyi László* iparfelügyelővel együtt a katasztrófa színhelyén szakvizsgálatot tartott. A főtanácsos elrendelte az egész ház lebontását és hogy a munka fennakadást ne szenvedjen, táviratilag kérte *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi minisztert a vasárnapi munkaszünet felfüggesztésére. Azután az épület terveit vizsgálták meg, amelyeket kifogástalanoknak találtak. A főtanácsos konstataulta, hogy a város építkezési szabályrendelete teljesen elavult és az ellenőrzésre semmiféle intézkedést nem tartalmaz. *Magyarits Ágost* főtanácsos a vizsgálat megejtése után visszautazott Budapestre s az eredményről azonnal jelentést tett *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszternek, aki eddig is minden mozzanatról referáltatott magának. A főtanácsos a bontási munkálatok vezetésével *Vadas Béla* orsz. építészeti felügyelőt bízta meg.

— A reváns. A multkoriban esett meg, hogy *Justh Gyula* kocsijának a lovai az országúton haladó autobusztól megriadtak és a kocsit elragadták. A hintó egy táviró-póznába ütközött és össze vissza törött. A képviselőház elnökének sürgősen a vasúti állomásra kellett menni és úgy segített magán, hogy a szomszédos *Neuman-gyárba* ment be, hogy kocsit kérjen. *Neumanék* természetesen szívesen álltak rendelkezésére *Justh Gyulának* és rögtön befogattak a kívánt hintóba. A véletlen különös játéka hamarosan módot nyújtott *Justh Gyulának*, hogy a *Neumanék* szívességét visszaszolgálhassa. Tegnep ugyanis *Neuman Samu fia*, *Neuman Károly dr. Robitzek Károly*lyal és *Lukácsy Miklóssal* *Tornyára* ment vadászni. A vadászat után hazafelé igyekeztek a kirándulók, mikor a *Justh-tanya* köze ében egyszerre eltört a kocsijuk tengelye. Mivel a közelben nem haladt semmiféle kocsit, vagy szekér, *Neuman Károly dr.* átküldött egy hajót a *puszt-tanyára*, segítséget kérve a megszorult

vadászoknak. *Justh Gyula* természetesen készséggel viszonzta az autobusz-baleset alkalmából tanúsított szívességet s rögtön befogattott hintájába, amelyen azután a vadászok bejöhettek Aradra.

— A montenegrói összeesküvés *Cettinjéből* táviratozzák: *Vasojevicből* tegnep két egyént hoztak ide, akiknél *Csulafic* volt képviselő podgyászát és ebben hat Szerbiából szállított bombát találtak. *Antivariban* tegnep *Vojvodic* tanulót és *Bojovic* tanuló barátját letartóztatták, akik a *Dakovic* emigráns által *Rajkovic* betűszedőnek átadott bombákat együtt hozták *Cattaróba*. Lefoglalták továbbá egy *Belgrádban* lévő montenegrói tanuló levelét, a melyben figyelmezteti szüleit, hogy ne menjenek el a *szkupstina* megnyitására, mert azt valószínűleg a levegőbe fogják bombákkal röpíteni. Ez a levél két nappal *Rajkovic* letartóztatása előtt érkezett *Cettinjébe*.

— A szerencsétlen hajó. *Fiuméből* táviratozzák: A *Szlavonia—Cunard* gőzös jelentést tett a *fiumei révhivatalnál*, hogy a hajón legutóbb három haláleset és egy szerencsétlenség, valamint két más rendőri eset fordult elő. Október 8-án a gőzösn egy asszony, aki férjéhez akart utazni *Amerikába*, megőrült. A betegséget már az első napon észrevették, de az asszonyt csak *Nápolyban* szállították partra, ahonnan a magyar-osztrák konzulátus intézkedésére visszahozták *Magyarországba*. Október 7 én *Kundt Izabella*, négy nap mulva pedig egy fiu, *Alexander Árpád* halt meg. Egy szerencsétlenség is történt, a hajó egyik pincére 14 méter magasból lezuhant s halálosan megsebesülve szállították a *trieszti kórházba*. A rendőrséggel is dolguk akadt. Két ember ugyanis a hajó elindulásakor egy üres kabinba rejtőzött s csak néhány nap mulva akadtak rája. Ezeket átadták a *trieszti rendőrségnek*.

— *Hentaller és Vörös. Budapestről* táviratozzák: Ismeretes, hogy *Hentaller Lajos* országgyűlési képviselő *Vörös László*, a *Fejérváry-kormány* kereskedelemügyi miniszteréről a „*Budapest*“ c. napilapban azt írta, hogy az államkincstár 200.000 koronával megkárosította. *Vörös László* ezért sajtópert indított s vádiratot adott be *Hentaller* ellen. A budapesti kir. ügyészség e hó másodikán kelt végzésében a vád képviselőjét megtagadta. *Vörös* ma beadványt intézett a budapesti büntetőörvénysekhez, amelyben kijelenti, hogy magánvádra kéri *Hentaller* ellen az eljárás megindítását.

— *Kártyabarlang a borbély-üzletben. Budapesti* tudósítók jelentik: A rendőrség a napokban arról értesült, hogy *Szigáll Henrikné* *Ovodacsa* 42. számú borbély-üzletében nagyarányú tiltott szerencsejáték folyik. Nyomozást indított s megállapította, hogy a borbély-üzletből egy szoba nyílik, amely valószínűleg kártyabarlang. *Szigállné* a borbély-üzlet vendégeit meginvitálta a szomszéd szobába egy kis kártyajátékokra. Természetesen, hogy nagy volt a forgalom és *Szigállnének* gondja volt arra, hogy a betévt vendéget alaposan megkoppassza. A játékosoktól pincapénzt szedtek, amely naponta tekintélyes összeget tett ki. Amikor a kártyások elvesztették a pénzüket, *Szigállné* megvásárolta az értéktárgyaikat, még a zsebkendőjüket is. A rendőrség a fosztogató asszony ellen vizsgálatot indított.

— A kassai orvosstrájk. *Kassáról* jelentik: Az orvosok és a munkásbiztosító pénztár között már napok óta folytatott tárgyalások ma végre eredményre vezettek. Az orvosok teljes győzelmet arattak, a meg egyezés értelmében minden kívánságuk teljesült. Ez év december elsején lép gyakorlatilag érvénybe a szabad orvosválasztás. A kezelési díj fejeként 6—6 korona.

A kezelés numerus clausussal történik, amelyben egy orvosra csak 600 ember eshetik. A fegyelmi bizottságot a munkásbiztosító pénztár tagjai alkotják, de minden orvosi szakkérdésben egy orvos elnököl.

— Az ötletes író. A magyar ujságirodalomban nem utolsó helyet foglal az a regény, amely valamikor egy vidéki lapban látott napvilágot. A regényíró, — *Ujlaky Antal* szegedi szerkesztő. A kiadótól megbízást kapott, hogy írjon egy regényt a lap számára. *Ujlakynak* nem nagy kedve volt hozzá, de azért belefogott a regénybe s egy napról a másikra gondolta ki a folytatásokat. De mennél mélyebben hatolt be a társadalmi regény eseményeibe, annál jobban kezdte unni a dolgot. Érezte, hogy érdektelenné válik s ő maga sem volt már kíváncsi a regényhős sorsának fejlődésére. Egy szép napon aztán teljesen megakadt. Látta, hogy éppenséggel nem tud már kiokosodni a regény bonyodalmaiban s kénytelen szégyenletes fiaskót vallani alkotásával. Ekkor pokoli ötlete támadt. Az egyik folytatásban ezeket írta: *Szeremlei Jób* (igy hívták a regény hősét) fáradtan tért lakásába. Egyre ilonára gondolt, a falusi szőke boszorkára s elmerengve gyújtotta fel a villanylámpát. Az asztalon piros kötésű könyvet látott meg. *Ilona* ajándéka volt, francia író írta *Szeremlei* olvasni kezdte a regényt, amely így hangzott: . . .

S ettől a pillanattól fogva megszűnt *Ujlaky* megkezdett regénye, folytatásként az idegen regény jelent meg.

A legjobb a dologban, hogy senki sem vette észre.

— A kaposvári panama. *Kaposvárról* táviratozzák: *Herczeg Izsót*, a *Herczeg* testvérek pécsi nagy vasgyár főnökét három napi szakadatlan kihallgatás és vallatás után *Vargha Lajos* kaposvári rendőrkapitány átkísértette az ügyészséghez. A nyomozás szerint *Herczegnek* része volna a kaposvári vízvezeték munkálatok számadásainak meghamisításában. *Bakonyi Lajos*, *Herczeg* ügyvédje megfelebbezte a letartóztatási végzést és nagyobb óvadékot ajánlott fel *Herczeg* szabadon bocsátása ellenében. *Kaposvár* polgármestere a *Somogyvármegye* című hírlap ellen sajtópert indított, mert a város tisztikarát azzal gyanúsította meg, hogy *Herczeg* megvesztegette.

— A tábornok fia haramiavezér. *Lemberg*-ből táviratozzák: *Varsóból* jelentik, hogy a köztisztviselőkben álló *Wilczynski* tábornok fiát letartóztatták. Ugyanis kiderült róla, hogy ő volt azon banda vezére, mely *Suwalkiban* az államkincstári épület ellen rablóátmadást intézett.

— *Létekkufárok* munkában. A *temesvári* rendőrség tegnep este elvetemedett társaságot fedezett fel, mely leányokkal kereskedik. A bázisai határrendőrség ugyanis tegnapelőtt feltartóztatott két leányt, *Argyelán Rózát* és *Ladr Rózát*, akik csónakon akartak átkelni a szerbpartokra. Minthogy pedig igazolni magukat nem tudták és *temesvári* illetőségűeknek mondták magukat, elküldötték őket *Temesvárra* azzal, hogy a rendőrségnél jelentkezzenek; ezt azonban a két leány nem tette meg. Tegnep este aztán letartóztatták őket a *Gyárvárosban*. A nyomozás során azt vallották, hogy valami ügynök mindkettőjüket eladta egy *belgrádi* rosszhírű háznak és éppen odalparkodtak, amikor a határrendőrség feltartóztatta őket. Később aztán kiderült, hogy nem is ügynök adta el őket, hanem *Laár Róza maga adta el Argyelán Rózát* a *belgrádi* mulatóhelynek. Erre aztán *Laár Rózát* letartóztatták és átadják az ügyészségnek. A rendőrség még folytatja a nyomozást.

— *Diáktüntetések*. *Mig* a *bécsi* egyetem olasz hallgatói az olasz egyetem felállítására ér-

dekében folytatott tüntetéseiknek komoly jeleget tudtak kölcsönözni, addig a gráci hallgatók tegnap oly bohrányt támasztottak, melynek következtében számos diák súlyosan megsebesült. A tüntetéseknél ma Triesztben volt folytatásuk. Amint ugyanis onnan jelentik: Ma este a Piccolónak a Gordon-téren levő szerkesztősége előtt, ahol a gráci egyetemen előfordult tüntetések lefolyását tranzparenseken hirdették, körülbelül 300 ember csoportosult, akik azonban teljesen nyugodtan viselkedtek és később szétesztek. 9 óra után körülbelül 50 fiatalember gyűlt össze a Chiodza kávéház előtt és azután számos kíváncsi kíséretében végigvonult a korzón; mielőtt azonban még a főterre érkeztek volna, a rendőrség szétkergette őket. Nehányat elégedetlenség, másokat pedig hivatalos eljárásba való beavatkozás miatt letartóztattak. Mind a 19 letartóztatottat a rendőrigazgatóság kihallgatta és azután valamennyit szabadon bocsátotta.

— Letartóztatott szülésznő Budapesti tudósítónk jelenti: A rendőrség letartóztatta Meissler Mórné szülésznőt, aki többnyire a bő gyermekáldásról rettegő férjes nőkön segített tudományával. Kishivatalnokok, szatócsok, házmesterek feleségei keresték fel a gonosz asszonyt, aki harminc, ötven koronáért nyújtott segítséget. Tegnap házkutatást tartottak a szülésznő lakásán s a bűnös üzelmekhez szükséges tüket, folyadékokat foglaltak le.

— Öngyilkos trösztelnök. Bécsből jelentik: A Knickerbocker-tröszt elnöke öngyilkosságot követett el. Ismeretes, hogy a társulat nemrégén fizetéseit beszüntette, s hogy ezáltal Newyorkban a krízis tetőfokra hágott, mert a Knickerbocker-tröszt fizetésbeszüntetése a hasonló pénztárak megostromlására vezetett, ami Newyorkban példátlan árfolyamhanyatlást idézett elő. Most a Knickerbocker-tröszt elnöke végét vetette életének. Haláláról Newyorkból ezt sürgönyzik: Barney Charles, a fizetésképtelen Knickerbocker Trust Company elnöke öngyilkosságot követett el.

— A bajusz. A budapesti aranyifjúság közt divattá lett legujabban a siza arc. Leborotvált képpel jár a miniszteri tisztviselő, a bankhivatalnok, a fiatal doktor, az újságíró, a kaszinótag, a világi. Tegnap is — a budapesti hadkiegészítő parancsnokságnál éppen utóellenőrzési tiszt szemle volt — seregesezen jelentek meg a tartalékos hadnagyok számára borotvált, bajusztalan képpel. Nem egy volt, vagy kettő, de legalább ötvenkettő. A szemlét vezető törzstiszt végignézett a tiszturakon s megszólalt:

— Uraim, a bajusztalan arc a tizennegyedik dragonyos ezred tisztikarának kiváltsága. A többi tiszt urak bajuszt tartoznak viselni. Én az önök szemléjét nem fogadom el. Mához egy holnapra újra tartoznak itt megjelenni — szabályszerű bajusszal.

A jövő hetekben tehát borostás képű ifjakat lát majd a nép a fővárosi korzón és a Kossuth Lajos utcában sétálni és a Stefánia uton lakerezni.

— A közöskonyha husszükséglete. Kaptuk a következő sorokat: Az „Aradi Közöny” tegnapi vezércikkében a városi rendőrható-ágról azt írta, hogy a közöskonyha érdekében semmit sem tesz, sőt még azt is betiltotta, hogy a közöskonyha vezetősége a húst olcsóbb áron Kis Szent Miklósról hozathassa. Mint a közöskonyha társaság elnöke, kötelességemnek tartom ezzel szemben kijelenteni, hogy hasonló tárggyal kérvényt a városi hatósághoz egyáltalán be sem nyújtottunk s így a becses lapjában megjelent vezércikk eme része nyílván tévedésen alapszik. Kiváló tisztelettel Borka István.

— Községi pénztárnok, aki hamis pénzt akar venni. Sipetről jelentik, hogy ott Palku György községi pénztárnok áldozatául esett egy pénzhamiskó bandának. Palku ugyanis a pénztárá-

ból 1692 koronát sikkasztott, hogy azon aztán háromszor annyi hamis pénzt vásároljon. A gyanút úgy gondolta magától elhárítani, hogy a pénztárban bent hagyta a kulcsokat. A községi jegyző azonban ezt észrevette s a rovatcsolás alkalmával hamarosan rájött a pénztárnok sikkasztására. A jelentésre a csákkal járási főszolgabíró felfüggesztette Csora Juon községi bírót és a pénztárnokot, az utóbbit pedig, aki bűnét bevallotta, le is tartóztatta a csendőrség.

— Bombamerénylet egy erdőkerülő ellen. Vácról táviratozzák: Szokolya községben Bauman erdőkerülőre, aki az erdőben megforduló néppel szemben igen szigorúan viselkedett, ma bombát vetettek, amely azonnal megölte őt. A bombát az épülő duna ipolyvölgyi vasutól lopták. A tettes elmenekült.

— Új ügyvéd Seidner Frigyes dr., Seidner Bernát nagykereskedő fia a budapesti ügyvédvizsgálóbizottság előtt kiütetéssel tette le az ügyvédi vizsgát.

— Veszett kutya garázdálkodása Berzová tudósítónk jelenti, hogy tegnap délután a községben egy veszett eb garázdálkodott, amely nagy riadalmat okozott a község lakói között. A veszett kutya először gazdájának, Szőke Gábor mészárosnak hét éves Lajos nevű fiát harapta meg, majd egy macskát és azután kiszaladt az utcára és Szabó József málházó hat éves József nevű fiát marta meg és az utjába eső kutyákat is mind megharapta. A veszett ebet végre Lenert János kovács vadászfegyverével lelőtte. A megmárt gyermekeket felszállították a budapesti Pasteur-intézetbe.

— Rablógyilkosság. Kaposvárról jelentik: Lucz János mecsládi lakos, a mikor a topovári vásárra hajtatott, utóálló megátámadták és agyonlőtték.

— Magyar név. A belügyminiszter megengedte, hogy kiskorú Deutsch Emil, aradi illetőségű, budapesti lakos családi nevét Bán-ra változtassa.

— Tűz. Poprádról táviratozzák: Az éjjel Mátyásfalun tűz pusztított, amely négy lakóházat a melléképületekkel együtt elhamvasztott. A kár 15.000 korona.

— Rossz ízű gyógyszer gyermekek nem vesznek be. Ha az orvos creosot preparatumot rendel, a gyermekekkel mindig baj van, mert nagyon is kellemetlen ízű. Ha ellenben az orvos „Sirolin Roche“-t rendel, a gyermekek szívesen veszik, mert jó, kellemes íze van. „Sirolin Roche“ a legjobb bükkfakéreg preparatum, mely nem izgat és mérgeletes. A gyógyszerárakban kapható.

— Küső használatra. Testrészek fájdalmi, csuzos és közvényes bajok és mindennemű gyuladások a Moll-féle sóborszesz-szel gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 1.90 kor. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— Rovarpor, bolhak, legyek, poloskák, svábok ellen leghatásosabb Vojtek és Weiszal. 201

TORVÉNYKEZÉS.

§ Osztályelleni izgatás. A vörös csütörtökön, mikor az egész országban ölbe tette kezét a munkásság, hogy így tüntessen az általános választói jog mellett, mikor minden városban, minden nagyobb faluban népgyűléseztek, hogy hangos szóval is kifejezésre juttassák jogkövetésüket a jogtalanok. Október 10-én Aradon is vagy háromezer főnyi tömeg hallgatta a népszónokokat a Thököly téren. A nevezetes napnak most utójátéka is lesz az aradi királyi törvényszéknél, hol osztály elleni izgatás miatt vonják felelősségre a népgyűlés két szónokát, Varga Ferencet és Szilágyi Kiss Istvánt. A gyűlésen már két ízben figyelmeztette a rendőrség kiküldöttje a szónokokat, kik kizáró-

lag az általános választói jog fontosságáról beszéltek, hogy tartózkodjanak a kormányt támadó és sértő kifejezésektől, de azért tőlük a szót nem vonta meg. Most az a vád terheli őket, hogy osztályelleni izgatást követtek el s hogy a kormány ellen is izgattak az október 10-én tartott beszédjükben.

Szilágyi-Kiss István állítólag azt mondta, hogy „az urak nemcsak a munkásokat, hanem a választópolgárokat is becsapták.”

A Varga Ferencnek tulajdonított szavak pedig ezek: „A kormány gyilkosa és ellensége a munkásságnak.”

Ebben a perben egy ízben már volt tárgyalás az aradi királyi törvényszéken, de azon úgy Szilágyi-Kiss István, mint Varga Ferenc is tagadták, hogy ők a népgyűlésen mondták volna az inkriminált kifejezéseket. Azzal védekeznek, hogy Beretz alkaptány, ki közvetlen közelükben volt és így minden szavukat hallhatta, felületlenül megvonta volna tőlük a szót, ha ilyen kijelentésekre ragadtatták volna magukat.

Több tanu egybehargzó vallomása szerint azonban mégis mondták a nekik tulajdonított kifakadásokat s így legközelebb felelnek értük az aradi királyi törvényszék előtt.

§ Csák Cirjék becsületsértési pöre. Lapunk törvénykezési rovatának legutóbbi számában ezen cím alatt egy téves információk alapján megírt közlemény jelent meg, mely ifj. Páris Lajosra vonatkozólag oly adatokat tartalmaz, melyek a valóságnak nem felelnek meg. Mint illetékes helyről értesítenek bennünket, valóban, hogy ifj. Páris Lajos az aradi minoriták zárdájába bármikor is klerikusnak belépett; továbbá, hogy állépett a görögkeleti egyházba és hogy onnan visszatért a katolikus vallásra, majd újra belépett volna a minoritákhoz klerikusnak s ezt megunva Csák Cirjék akkori rendfőnöktől elbocsátást kért volna. A ma nyert fővilágosítás alapján csupán ez történt, hogy ifj. Páris Lajos a folyó év nyarán két tanuval megjelent Csák Cirjék, mint akkori aradvárosi plébános hivatali helyiségében és bejelentette, hogy átér a református vallásra, mely alkalommal Csák Cirjék sértő szavakat mondott a jelen sem levő és időközben elhalt Páris Gáborra, ki erről értesülvén, Csák Cirjék volt rendfőnök ellen panaszt emelt az aradi kir. járásbírósnál. Ezen panasz tárgyalása lett a holnapi napra a kir. járásbírósnál által kitűzve. Csák Cirjék tehát nem ifj. Páris Lajos ellen ragadtatta magát sértő kifejezésekre s nem is ez élt panaszszal Csák Cirjék ellen, — mint tévesen megírva lett, — hanem az időközben elhalt Páris Gábor tett feljelentést Csák Cirjék ellen, kit a feljelentés szerint, mint távollevőt s az ügytől teljesen távol állót sértett meg minden ek nélkül a volt rendfőnök.

— A letartóztatott gépköveskedők. A múlt héten megírtuk, hogy a budapesti rendőrség letartóztatta László Sándor és Sugár Tibor fővárosi gépköveskedők és villanyberendező vállalkozókat, mert Sipos Sándor, Stindl Gyula és Borszig János vidéki földbirtokosokat mindegy 40.000 korona erejéig becsapták. A vad sikkasztás és magánokirat hamisítás miatt indult meg a két kereskedő ellen, akik a vizsgálóbíró letartóztatási végzése ellen a vádtanácshoz felebbezték. A vádtanács 6-6000 korona kaució letétele ellenében elrendelte a letartóztatottak szabaddobcsátását. Ezt az összeget sokallták a vádlottak, a kir. ügyész pedig keveselte s ezért úgy a vádlottak, mint az ügyész felfolyamodtak a kir. táblához. A kir. tábla ma Devich László elnökletével helybenhagyta a vádtanács határozatát. Az egyik vádlott: Sugár Tibor családja már letette a 6000 korona kauciót, úgy, hogy ez még ma szabaddá válik, míg a másik vádlott egyelőre vizsgálati fogságban maradt.

Lechner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig

maradék

elárusítás!

Öltöny szöveteket

leszállított árban

773

árusítunk.

Nagy megtakarítás! Szolid kiszolgálás!

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 15.

Noha az eső nem egyhuzamban esik, mégis jótékony hatással van a mezőgazdasági állapotokra, mert lassan lassan átjárja a földet a nedvesség és előmozdítja a vetések fejlődését.

A gabonaüzlet csendes. Az árfolyamok azonban tartják magukat

A mai piacon elkelt:

1700—1800 mm. buza 11 70—11 90

1400—1500 mm. új tengeri 5 80—5 90

Névleges jegyzés:

Rozs 9 70—9 80

Zab 7 80—7 40

Árpa 7 10—7 20

Az árak koronákban, 50 kilogrammonként értendők.

Budapest. áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 15.

Teljesen üzletlen. Amerika $\frac{1}{4}$ olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	5 órai sárlat
Buza áprilisra . . .	12.77—12.78	12.79—12.80
Zab áprilisra . . .	8.61—8.62	8.64—8.65
Rozs áprilisra . . .	11.93—11.94	11.98—11.99
Tengeri májusra . . .	7.39—7.40	7.40—7.41

Zárul 5 órakor:

Oestrák hitelrészvény	625.25
Magyar hitelrészvény	737.15
Városi villamosvasúti részvény	275 —

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Amatőröknek. Felkérjük mindazon amatőr fényképészeket, akiknek valamely aktuális eseményről sikerült felvételeik vannak, sziveskedjenek azokat kiadóhivatalunkba beküldeni, az Aradi Közlöny képes nagy naptárában való reprodukálás céljából.

Összes vidéki levelezőinknek. Sziveskedjenek a községükben található mindennemű állami hivatalok hivatalnokainak névsorát lehetőleg rögtönösen közölni kiadóhivatalunkkal. Sziveskedjenek ezenkívül a községi előjáróság névsorát, az ottani pénztintézetek tisztikarát, egyesületek, kaszinók, szövetkezetek tisztikarát velünk közölni. A tanítók és lelkészek nevét, a postakezelő nevét, az iparvállalatok és tulajdonosaik felsorolását szintén sürgősen kérjük.

IDEGENEK ARADON.

— November 15 —

Fehér Kereszt-szálloda. Lekki István miniszteri tanácsos Budapest. — Mihalovits Dezső százados Szeged. — Máté Lajos mérnök Libetbánya. — Bucsay János m. kir. állatorvos és neje Borosjenő. — Kröczer László dr. orvos Tokaj. — Kugel Károlyné és leánya Brád. — Princz Mór kereskedő Krasznahorkaváralja. — Covalsky Béla igazgató Grác. — Rákosi József mérnök Debrecen. — Parutin György állami hivatalnok Lugos. — Barta Géza pénztárnok Temesvár. — Suhajda Dénes becső Nagyvárád. — Fodor Ernő mérnök és családja Kecskemét. — Mandics Ferenc mérnök és neje Kecskemét. — Schvarcz Simon kereskedő B-Gyula. — Barta Lajos magánzó és neje N. Zombor. — Lukács Lajosné igazgató neje és leányai Szeged. — Pütics József hivatalnok Zimony. — Langer Dezső kereskedő Makó. — Kántor Sándor magánzó és neje Hátszeg. — Blau Gyula bérlő Brassó. — Horvát Simon bérlő Brassó. — Major Sándor tisztviselő Szabadka. — Polgár Jenő tisztviselő Szabadka. — Grünfeld József kereskedő. — Szvoboda Imre igazgató helyettes Igló. — Hollós Sándor intéző Kisszénás. — Kelen Rudolf gazdálkodó Datta. — Bing Lipót ügynök Nagyvárád. — Molnár Sándor és családja Szentmiklós. — Steiner Emil utazó Budapest. — Rechnitzer Emil utazó Budapest. — Balla Dezső utazó Budapest. — Veigl Henrik utazó Budapest. — Braun Aurél utazó Budapest. — Schlesinger Henrik utazó Budapest. — László Jenő utazó Budapest. — Mandel S. utazó Bécs. — Valdman Mór utazó Bécs. — Kappel Miksa utazó Bécs. — Kiss Rudolf utazó Bécs. — Frankl Ede utazó Zülich. — Gellert Mátyas utazó Bécs.

Központi szálloda. Krajner Oszkár magánzó Berlin. — Stojanovits Milán birtokos Bukarest. — Polónyi Gézané orsz. gyűlési képviselő neje Budapest. — Vörös Lászlóné Budapest. — Poitachek Alfréd dr. ügyvéd Budapest. — Szabó Ernő dr. főreáliskolai tanár Budapest. — Tarján Géza birtokos Vukovec. — Libherz Miksa gyárigazgató Leipzig. — Herz Rezső fakereskedő Budapest. — Czinczár Adolf magánzó Budapest. — Hász Géza fakereskedő Agya. — Pauner Mór vállalkozó H. M. Vásárhely. — Papp Zoltán állatorvos Ternova. — Holzenberg János csendőrnagy Budapest. — Szraf láncsek Mihály miniszteri biztos Budapest. — Berkes Arminné gyógyszerész neje és leánya Csermő. — ifj. Weisz József kereskedő Nagyvárád. — Vodicek Lajos ékezerész Budapest. — Rimler Ottó hivatalnok Zágráb. — Grilsheimer Leó gyáros Hamburg. — Hauer Ármán utazó Budapest. — Kohn Oszkár utazó Bécs. — Klein Herman utazó Bécs. — Klein József utazó Bécs. — Steiner Izidor utazó Besztercebánya. — Steiner Herman utazó Budapest. — Sperk Ede utazó Bécs. — Fischer Imre utazó Buda-

pest. — Scheer Zsigmond utazó Budapest. — Alföldi Dezső utazó Budapest. — Pollák Albert utazó Bécs. — Révész Márton utazó Budapest. — Faragó Alfréd utazó Budapest. — Bauer Mihály utazó Budapest. — Beck Dezső utazó Budapest. — Fréd Dezső utazó Budapest. — Kieszer Mátyas utazó Temesvár. — Pollák Albert utazó Budapest. — Winter József utazó Budapest.

Vass szálloda. Hoffman J. utazó Bécs. — Hevessy Imre dr. ügyvéd Budapest. — Weisz Márkus utazó Budapest. — Herman Béla utazó Budapest. — Hoffman Imre utazó Szeged. — Sulteis Géza utazó Budapest. — Schenk Hugó utazó Budapest. — Spiller Ignác utazó Temesvár. — Stern József utazó Budapest. — Nagy Géza gazdasz O-Pécska. — Fürst Jakab utazó Budapest. — Herczeg József iparos Soborsin. — Ha'mos Ferenc mészáros Petrovaszelló. — Sugár Jenő kereskedő Szeged. — Veres Péter gazda Szeged.

Nemzeti Színház.

B) bérlet.

B) bérlet.

Szombaton, 1907. évi november hó 16-án:

KORÁNYI FRIDA mint vendég:

Aida.

Nagy opera 4 felvonásban. Irta: Verdi G.

SZEMÉLYEK:

A király	Fehér A.	Ramphis	Hunyadi J.
Amneris	Korányi F.	Amonasro	Ladislai J.
Aida	Wlassák V.	Egy követ	F. Judit K.
Radames	Ferrari A.	Első papnő	Zalai Margit.

Kezdete este 7 és fél órakor.

Földes Kálemen

orvosi labororiuma

Aradon, Deák Ferenc-utca.

Végez:

hugy, köpet, bélsár, gyomor-tartalom és hányadék, vér, koros folyadék-gyülemek, epe és hugykőképződmények, nem-mi szervek váladékai, torok lepedék, ondó, anyatej és korszövettani vizsgálatokat mérsékelt díjazásért.

233

Az 1902. évi versenki ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi mákói ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L. és FIA

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

ORGONA-ÉPÍTŐ MŰINTÉZET (villamos üzemre berend.)
TEMESVÁROTT.

Szállít kitűnő, leg-
újabb rendszer szerint
készített

pneumatikus
orgonákat

bármily nagyság-
ban a legolcsóbb
árak mellett.

Javítások, átalakítá-
sok és hangolások át-
vételnél, olcsón és ki-
tűnő szakértelemmel esz-
közlöttek.

Bővebb felvilágosi-
tással és költséggvetéssel
szívesen szolgálok.

Az 1906. évi kiállításon
A nagy millenniumi érem-
mel kitüntetve.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek tudomására hozni,
hogy a mai naptól kezdve a konopi állomáson

I. osztályu bükk hasáb

I. „ tölgy dorong

I. „ bükk dorong

és tölgy hasáb fát

vaggon számra, valamint nagyobb mennyiségben a leg-
jutányosabb árban szállítjuk.

2400

Kádár, Braun és Böhm.

Megrendelések és bővebb felvilágosítással szolgál:

Kádár József Arad, Kossuth-utca 68. szám alatt.

951., 1016—1907. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében a bpesti és aradi kir. törvényszék 1907. 769. Sp. 234/3 számú elrendelő és az aradi kir. járásbírósnak 1907. V. 2039/1 számú kiküldő végzése folytán Keresztessy Ignácz és Inokai Tóth Lajos jelentkezésére és Lengyel Lőrinc végrehajtók javára, Sztojka József és neje aradi lakosok ellen 383 kor. 355 kor. 46 f. és 354 kor. 40. f. tőke és jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le- és felülfoglalt 2315 kor. becsült szoba butor és egyébektől álló ingók a még fizetetlen összeg kielégítésére a helyszínen vagyis Aradon. József-fő-ut 17 sz. a. 1907. évi november hó 19. napjának d. u. 3 órájára kitűzött nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett becsáron alól is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingókat mások is le és felülfoglalták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Aradon, 1907. évi november hó 12. napján.

Najmányi Bela,
bir. végrehajtó.

2729

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

5072—1907. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett, évi 1600 korona fizetéssel és természetbeni

lakás illetményvel javadalmazott városgazdai állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy pályázati kérvényeiket hozzám 1907. évi november hó 30-ig bezárólag nyújtsák be.

A városi szolgálatban nem állók egészségi állapotukat hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolni kötelesek.

Aradon, 1907. évi november hó 12-én.

Varjassy,
polgármester.

33840—1907. sz.

Hirdetmény.

Az 1907. évi október hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyi biztosság által küldött összeírási jegyzék 7 darab ívét az általi jövedékről szóló 1899. XXV. t.-c. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1907. évi november hó 14-től számított 8 napra a városi fogyasztási adófelügyelőségnek közszemlére azal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Galli Ferenc, Szabó Lajos, Torányi Mária, Griszháber Lipótné, Kovács Arthur, Lévy Ferenc, Schmiedt Miklós, kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adófelügyelőségnek észrevételeket.

Aradon, 1907. évi november hó 8-án.

A városi tanács.

20815/1907. kh.

Hirdetmény.

Az utóbbi időben gyakran előfordult, hogy a kerékpárosok a gyaloghaladó közönség sorából többeket elűtnek, a befolyt rendőri jelentésekből pedig meggyőződtem, hogy a kerékpározók a kerékpározásról kiadott belügyminiszteri szabályrendeletnek a menetsebességre, a kerékpár felszerelésére, valamint a hajtásra vonatkozó határozmányait figyelmen kívül hagyják.

Ennélfogva a személybiztonság, testi épség megóvása, a szabad közlekedés biztosítása és a forgalom akadálytalan lebonyolíthatása érdekében közhirre teszem és figyelmeztetem a kerékpározókat, hogy:

1. A kerékpárral való közlekedés kizárólag csak körsíutakon enged'etik meg, úgy a bel-, valamint a külvárosi gyalogutakon, védőtöltéseken, vontató utakon, gyalogosok számára készített átjárókon a kerékpározás tilva van.

2. Minden kerékpárnak vagy ehhez hasonló szerkezetű gépnek irányító fékező és legalább 30 méternyi távolságra hallható csengőkészülékkel, valamint elől lámpával kell ellátva lenni, mely az utcalámpák felgyújtásával egyidejűleg meggyújtandók.

A lámpás üvege színes nem lehet. Világító anyagul gyertyaolaj, vagy kisebb foku villany-fény, szóval oly világítás, melytől az állatok meg nem riadnak, alkalmazandó.

3. Minden kerékpáros köteles gépét kellő vigyázattal kezelni és vezetni. A város belterületén kerékpárral tulságos gyorsasággal, vagyis a 2 fogatu könnyű kocsik rendes sebességénél gyorsabban haladni, versenyt futni, közlekedési eszközöket, embereket és állatokat körül keringeni és általában bárhol olyasmit elkövetni, a mi a személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztethetné, a közlekedést akadályozhatná, vagy a lovakat és egyéb állatokat megriaszthatná, tilos.

Kapukon át, egyik utcából másikba való befordulásnál, utca-keresztezéseknél, közutakkal határos telekről kifutás, vagy ilyenekbe befutásnál, s mindenütt, a hol a kocsi, lovas- vagy gyalogközlekedés a rendesnél fokozottabb mérvű, csakis lassan, vagyis a gyalogos rendes sebességével szabad kerékpározni; sőt esetleg kötelek a kerékpáros a szükséghez képest, vagy a rendőri közeg figyelmeztetésére géperől leszállani, s azt mindaddig kézen vezetni, míg az utte-t ismét szabadrá nem lesz.

4. A haladás irányában álldogáó, vagy járó-kelő közönség a kerékpár, vagy ehhez hasonló gép közeledtére hangos csengetéssel kellő időben és jól hallhatóan figyelmeztetendő.

Utcakeresztezéseknél a jelzés mindenkor megadandó.

5. A kerékpáros gépén mindig utpályája baloldalán tartozik haladni és az ellenkező oldalra — mennyiben ott kíván megállani — mindaddig nem fordulhat, míg céljához közel nem ért. Egyik utcából a másikba való kanyarodása jobbra hosszú, balra rövid ivben teendő meg.

Szembe jövő kocsiknak, kerékpárosoknak, lovasoknak, nagyobb csoportoknak a kerékpáros kellő időben és módon balra tartozik kitérni; ha ezt a helyi viszonyok, vagy egyéb körülmények meg nem engedik, mindaddig megállapodni, esetleg leszállani tartozik, míg a pálya ismét szabadrá lesz.

Hogy ez a kerékpárosnak megkönnyíttessék, szükség esetében a szembejövő kocsik, lovasok stb. lehető lassan haladjanak és ezek is kötelesek a szembe jövő kerékpárosoknak kellő mérvben kitérni.

6. Kocsik, lovasok, s egyéb járművek, valamint gyalogosok megelőzése jobbra gyorsított menetsebességgel történjék. A kocsi adott figyelmeztető jelre szükség esetén annyira köteles balra kitérni, hogy a kerékpáros veszély nélkül elmehessen mellette.

Az utak szögletén és keresztezéseknél, hidakon, kapu aljakban és mindenütt, ahol az uttest kocsik és más járművek közlekedése miatt szűknek bizonyulnak, tilos a megelőzés.

7. Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára megbokrosodik, vagy hogy ha egyébként a kerékpárral való elhaladás az embernek testi biztonságát veszélyeztethetné, tartozik gépjéről leszállani.

8. Zárt sorokban menetelő katonaságnak, temetéseknek, nyilvános felvonulásoknak, postafogatoknak, szereikkel mentésre siető tüzoltóságoknak és mentőknek, valamint a közutak felocsolását végző járműveknek, úgy az előre haladó, mint a szembejövő kerékpáros géppel kitérni köteles. Ha a helyi viszonyok azt meg nem engednék, tartozik azok elvonulásáig megállani.

9. Több kerékpárral egymás mellett haladni csak ott szabad, hol ezt a közlekedési viszonyok megengedik, tehát a fő ut közép keramit-utján, Karolina-, Kórház-, Széchenyi-, Vesselényi-, Tabajdi-, Batthyány-, Kossuth-, Halász-, Csernovits Péter-, Eötvös-utakban és közutakon, ha a pálya szűknek bizonyulna kitérni és megelőzni csak egyenként szabad.

10. Közutakon a mutatványok sorába tartozó, nem rendes módon való kerékpározás tilos.

11. Tilos a kerékpárokhoz, vagy hasonló gépekhez ebet odakötöni.

12. Kerékpárversenyek, tömeges kerékpáros felvonulások csupán erre alkalmas helyeken illetve utvonalakon és időben a rendőrkapitányi hivatal előzetes engedélyével és az ezáltal előírt módozatok betartásával rendezhetők.

A rendőri közeg felszólításának és rendelkezéseinek a kerékpározók engedelmeskedni tartoznak, ugyszintén kötelesek a rendőrközegek felszólítására megállani és ezek kívánatára magukat igazolni.

A magukat igazolni nem tudó kerékpározók kötelesek gépjüket kézen vezetve az illető rendőrközeg a kapitányi hivatalhoz követni.

A jelen rendelet ellen vétők rendőri kihágást követnek el és amennyiben cselekményük vagy mulasztásuk a magyar büntető törvények vagy az 1890. évi I. t. cz. valamely szakaszában nem ütközik a nagyméltóságú belügyminiszterium 42159/1897 sz. rendelete alapján 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntettetni. — Ezen kihágásokat illetőleg serdületlenekre nézve az 1879. évi XL. t.-c. 27. §. irányadók. Ugyanezen szabályok kötelezők a motor-kerékpárokra is. — Arad, 1907. évi október hó 27-én.

Green Nándor, s. k., h. főkapitány.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI**— SZÉNSAV-MŰVEK —**

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

! Legkiadósabb természetes szénsav!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgálati intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata;

„Szaga és íze; rendes. SZÉNSAVTARTALMA: 99.57%.

A vizsgálat foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.”

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-Buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sárgányozim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

3907

BRAUN EDE tüzfaraletára.

Ajánlja a n. é. közönségnek

Tüzifa első osztályu bükk hasáb

" " " cser hasáb

" " " bükk dorong

" " " tölgy dorong

valamint vagon számra is kaphatók.

Tisztelettel

BRAUN EDE.

2699

APRÓ HIRDETESEK.

Rongált dobozu levélpapírokat minden elfogadható árban kiárult **Inguz I. és Fia** könyvkereskedése Arad. 361

Egy szatocs üzletberendezés

áruval együtt eladó. Bővebbet Leininger-utca 10. sz. alatt. 2716

Veszek könyveket,

egész könyvtárakat, Lexikonokat, jobb folyóiratokat és hangjegyeket legmagasabb áron. — **Kerpel László** könyv- és papírkereskedése és kölcsönkönyvtára, Aradon. 1921

Női ruha-varrónő

ajánlkozik házakhoz helyben vagy vidékre. Lakása: Vécsey-utca 12. szám. 2728

Egy kitűnő vas tüzhely

jutányosan eladó. Bővebbet Pick Ernőnél, Andrassy-tér 17. szám alatt. 2723

N. é. közönség b. figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy **Sárocsy-utca 2. szám alatt**

új szücs műhelyt nyitottam.

Elvállalok női kabát, boa, muff, sapka, utazó-bunda, lábszák, mindennemű bélegyek, tepik, átlattöméses, stb. gyors és pontos, valami t. jutányos árban való készítését, oly módon, amely versenyképessé tesz bármely elsőrangú üzlettel.

Szaktudományban való képesítésemet a bel- és külföld nagyobb városaiban szereztem a utóbb Aradon Mayer M. szücs üzletében huzamosabb időn át közmegelegedésre gyakoroltam, s úgy a helybeli és vidéki közönség izlett volt alkalmam el-sajátítani. Rendelőim 25% munkaa. kedvezményben részesülnek. 2150

Kegyos pártfogásért eszedez

Boregszászy Lajos, szücsmeister.

Árverési hirdetmény.

Vb. Neumann Mihály volt világozi ügyvéd hagyaték a eleni csődügyben a csődleltár 2 - 250 tétélei alatt 14402 kor. 19 fillér összegben leltározott kétes ügyvadi követelések a fennállásra és behajthatóságra való szavatosság nélkül ajánlati uton eladatnak.

A venni szándékozók 100 kor. bánatpénzzel ellátott ajánlataikat 1907. évi november hó 23 ának déli 12 órájáig nálam nyujtsák be.

A választmány az ajánlatok felett 1907. évi november hó 23-án d. u. 3 órakor Aradon, Karolina utca 1/c. szám alatti irodámban tartandó választmányi ülésen fog határozni.

Dr. Németh János,

aradi ügyvéd, tömeggondnok.

2721

21322—1907. kh.

Hirdetmény.

A disznóvágási időszak beállta folytán figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a mennyiben a város területén levő nagyobb telkeken vagy a város szélén sertéseket óhajtanának perzselni, úgy az engedély kinyerése végett előzőleg a hivatalomnak tűzrendészeti osztá-

lyánál kötelesek jelentkezni.

A mennyiben ezen hirdetményben foglaltaknak eleget nem tennének és engedély nélkül eszközöznék a perzselést, úgy a mulasztók ellen az 1879. évi XL. t.-c. 141. §-a alapján a kihágási eljárást meg fogom indíttatni.

Arad, 1907. évi november hó 13-án.

Green,

h. főkapitány.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

A MOLL A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomor-bajok, testi bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött csékrekedés, máj bántalmak, vértelenítés, aranyer és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles háziszer, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. — Hamistások törvényileg feyittetnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Moll feliratu ónozáttal elzárva van. A Moll-féle SOS-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölést szer, közvény, osz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb napszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyzappan gyermek és felnőttek okszerű bőrápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 1-80 fill. Minden darab gyermekszappan a MOLL-védjeggyel van ellátva. — **Postaküldés:**

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.

Récs, L., Tuchlauben 9. sz.

3971

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. Aradon kapható: FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ARPAD gyógyszerártaiban.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Mollnak védjeggyét és aláírását tünteti fel.

csak akkor valódi ha

mindegyik üveg Moll A. védjeggyel

tünteti fel és „A

MOLL

feliratu ónozáttal elzárva van.

A Moll-féle SOS-borszesz nevezetesen mint

fájdalomcsillapító bedörzsölést szer,

közvény, osz és a meghűlés egyéb

következményeinél legismertesebb napszer.

— Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

ÓRA lánccal együtt csak 2 kor.

Nagymennyiségű órák megvétele arra készlet egy szilézia áruháza, hogy 1 gyönyörű aranyozott, 36 óran át járó Anker-órát, lánccal együtt, 3 évi írásbeli jótállással

csak 2 koronáért

adjon. Szétküldi utánvétellel

A. Gelb, Krakau 15. sz.

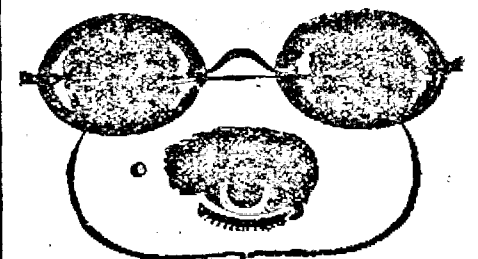
porosz sziléziai áruház. — Nem tetzőért a pénz vissza. 2722

Elsőrendű látyszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látyszerész

Arad Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindenemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb áron. Raktáron tart mindennemű szilézai látyszereseket a legkülönbözőbb kiállításban legfinomabb lorgnettek, orrcsüptetők és szemüvegek, arany, ezüst, nickel és tekenőbáka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben. 2418

Szemüvegek és orrcsüptetők orvosi rendelet szerint azonnal készíttetnek.

Diamant Ferenc

villanyvillágítás, telefon és csengő berendezés

Atzél Péter utca 2.,

a színház főbejáratával szemben. Bóbus-udvarban.

Csillárok és lámpák

gáz és villanyra.

Az aradi gaszgyárban loogott

valódi Anerek raktára.

Drbjz 60 fill.

Éveghengerek, arnyék, talipánok, villanykörték, ilylámpa szerek és szerelői anyagok legjobb minőségben legelősebban kaphatók. 2420

Eladó

120 hektóliter kitűnő minőségű

Fehér bor
Paskutz Márk

esperesnél

2720

Világos.

„Herweth“ füző

Hautes Nouveautés

FAÇON À LA
DE
PARIS
droit devant
Gerade Façon
gesetzlich geschützt

Hölgyek figyelmébe

ajánljuk a legújabb szabásu, egyenes elejű

„Herweth“ füzőket!

A párisi és berlini nagy áruházak mintájára kizárólag csupán ezen egyfajta modern és szépen kiállított mellfüzőt hozzuk forgalomba, melyet rendkívül olcsón, darabonként 7 koronáért

árusítjuk.

Rosenblüh H. és Társa.

336

„Herweth“ füző